

Załącznik do Strategii Rozwoju
Gminy Nowa Wieś Lęborska
na lata 2021-2030

Diagnoza
Społeczno-
Gospodarcza
Gminy Nowa Wieś
Lęborska
za lata 2015-2020

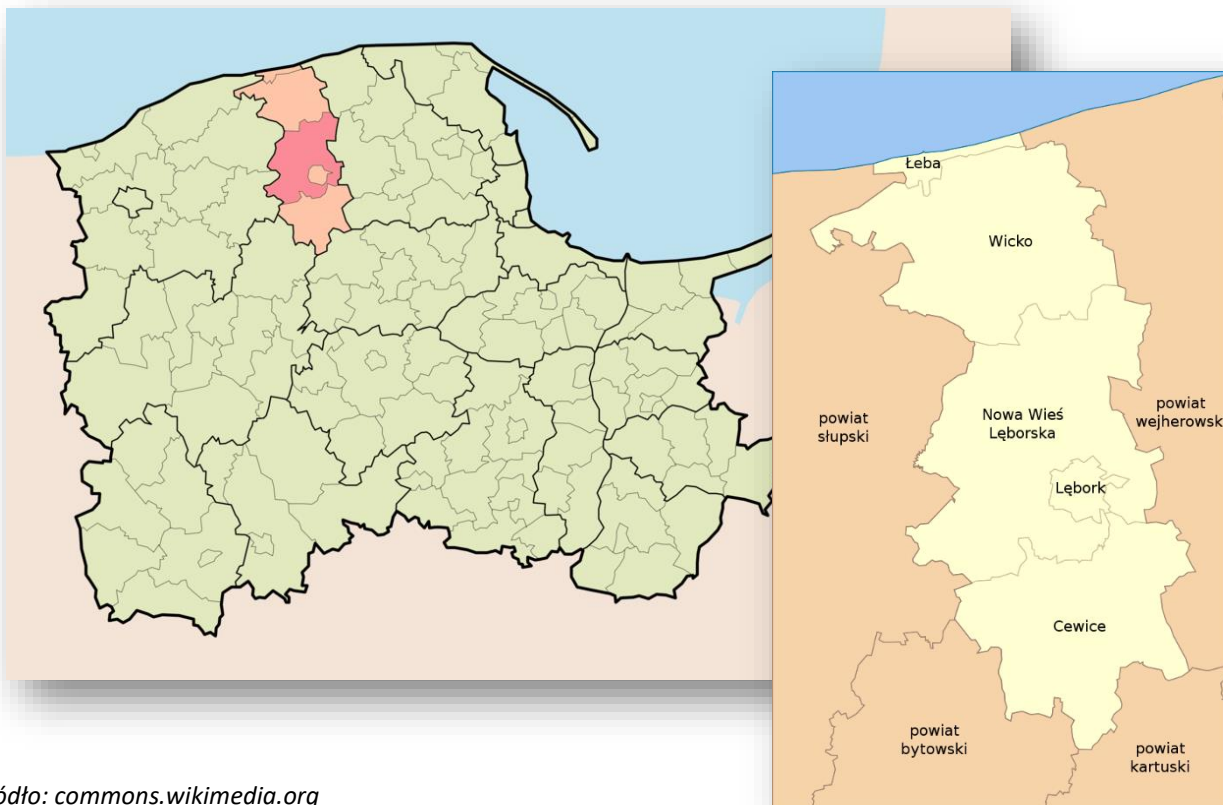
Spis treści

1. Ogólna charakterystyka gminy	3
Położenie administracyjne, geograficzne, komunikacyjne gminy oraz charakterystyka sieci osadniczej	3
Historia, dziedzictwo kulturowe, walory przyrodnicze	7
2. Społeczeństwo	11
Demografia	11
Prognoza	16
Stan i struktura ludności	16
Ruch naturalny ludności i migracje	20
3. Gospodarka	23
Gospodarka, przedsiębiorczość, rynek pracy	23
Bezrobocie	27
Gospodarka rolna	28
Leśnictwo	29
Surowce naturalne	29
Turystyka	30
4. Zasoby	31
Infrastruktura transportowa i komunikacyjna	31
Infrastruktura drogowa	31
Komunikacja kolejowa	33
Transport publiczny	33
Ścieżki rowerowe	33
Gospodarka odpadami	34
Elektroenergetyka	36
Odnawialne źródła energii i ochrona środowiska	37
Gospodarka wodno-ściekowa	38
System ciepłowniczy i gazowniczy	42
Telekomunikacja	43
Mieszkalnictwo	43
Gminny Zakład Usług Komunalnych	45
5. Infrastruktura społeczna	48
Oświata i edukacja	48
Kultura i sport	51
Biblioteka	51

Opieka zdrowotna.....	52
Pomoc i integracja społeczna	53
Bezpieczeństwo publiczne.....	55
Policja	56
Straż pożarna	58
Zarządzania kryzysowe	59
Organizacje pozarządowe	60
6. Zarządzanie gminą	61
Finanse gminy.....	61
Promocja gminy.....	63
Epidemia COVID-19	63

1. Ogólna charakterystyka gminy

Położenie administracyjne, geograficzne, komunikacyjne gminy oraz charakterystyka sieci osadniczej

źródło: commons.wikimedia.org

Gmina Nowa Wieś Lęborska położona jest w północno-zachodniej części województwa Pomorskiego, w sąsiedztwie miasta Lębork, w środkowej części powiatu Lęborskiego. Gmina Nowa Wieś Lęborska sąsiaduje z 7 gminami :

- od wschodu z gminą Łęczyce;
- od południa z gminą Cewice;
- od zachodu z gminą Potęgowo i Głównicy;
- od północy z gminą Wicko i Choczewo;
- gmina Nowa Wieś Lęborska otacza gminę miejską Lębork.

Pod względem podziału administracyjnego Polski, gmina Nowa Wieś Lęborska wchodzi w skład powiatu lęborskiego, leżącego w województwie pomorskim. Poza nią w skład powiatu wchodzi miasta Lębork i Łeba oraz gminy wiejskie Cewice i Wicko.

Lokalizację obszaru względem najważniejszych w skali regionu ośrodków miejskich (punktów węzłowych) oraz siedziby władz powiatowych i wojewódzkich należy określić jako niekorzystną.

- Lębork (siedziba administracji powiatowej) – 5 km;
- Gdańsk (siedziba administracji wojewódzkiej) – 91km;

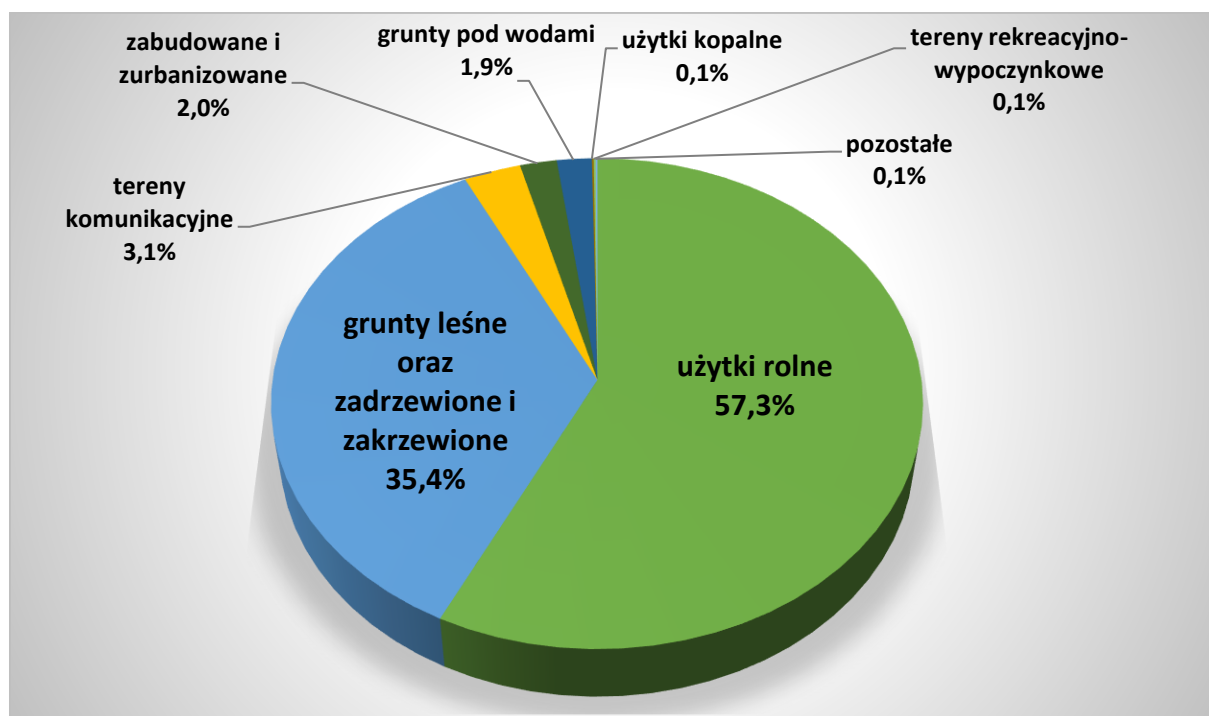
- Słupsk – 53 km;
- Gdynia – 64 km;
- Bytów – 61 km;
- Wejherowo – 42 km;
- Łeba – 30 km,
- Warszawa – 457km;
- Szczecin (przejście graniczne) – 287 km.

Gmina Nowa Wieś Lęborska leży w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Lębork i otacza miasto ze wszystkich stron, jest ekonomicznie i komunikacyjnie powiązana z Lęborkiem. Pośrednio na rozwój gminy wpływa Aglomeracja Trójmiejska, z którą połączona jest zarówno drogą krajową nr 6 jak i pierwszorzędną linią kolejową Gdańsk-Szczecin. Dobre połączenia komunikacyjne przebiegające przez gminę ze wschodu na zachód oraz projektowana droga ekspresowa S6 (tzw. Trasa Kaszubska) stwarzają duże możliwości rozwoju gminy. Droga ekspresowa będzie poprzez istniejący odcinek – południowy fragment obwodnicy Trójmiasta – bezpośrednio połączona z autostradą A-1, czyli z siecią TEN-T (paneuropejska sieć transportowa). Gmina leży w zasięgu północnego korytarza transportowego biegnącego wzdłuż tzw. „Trasy Hanzeatyckiej” istotnego ciągu komunikacyjnego o znaczeniu międzynarodowym, którego rozwój istotny jest dla całego obszaru Południowego Bałtyku.

Jednakże najważniejszy czynnikiem wpływającym na rozwój gminy jest rynek lokalny powiatu lęborskiego oraz stosunkowo niedalekie (30 km) położenie względem terenów nadmorskich.

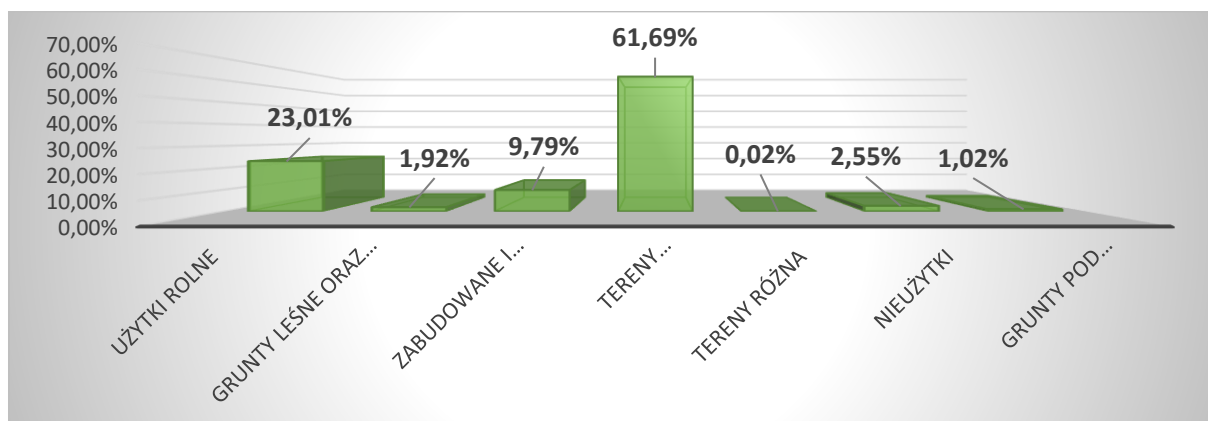
Gmina Nowa Wieś Lęborska należy do gmin dużych wśród 98 gmin województwa pomorskiego – zajmuje 270 km², co stanowi ok. 0,14% powierzchni województwa.

Większość powierzchni gminy to użytki rolne oraz tereny leśne. Z punktu widzenia przeważających form zagospodarowania gminę zaliczono do gmin rolnych z przewagą gospodarstw wielkohektarowych (dawne PGR-y), jednakże ze względu na sąsiedztwo miasta Lęborka istotnym w rozwoju gminy jest również: rozwój terenów mieszkaniowych i usługowych oraz produkcyjnych.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Użytki rolne zajmują 57,3% powierzchni gminy (15 499,3942 ha). Następne w kolejności są: lasy i zadrzewienia - 35,40% (9 584,4820 ha); tereny komunikacyjne - 3,1% (826,6323 ha); tereny zurbanizowane lub w trakcie zabudowy - 2,0% (552,4064 ha); grunty pod wodami - 1,9% (523,0144 ha); użytki kopalne - 0,1% (28,8328 ha) oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - 0,1% (28,5740 ha). Sytuacja zmienia się, gdy pod uwagę weźmiemy jedynie tereny gminne. Największy udział mają tereny komunikacyjne. Zajmują one 61,69% powierzchni gruntów gminy. Pozostałe użytki mienia gminnego zostały przedstawione na poniższym wykresie.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

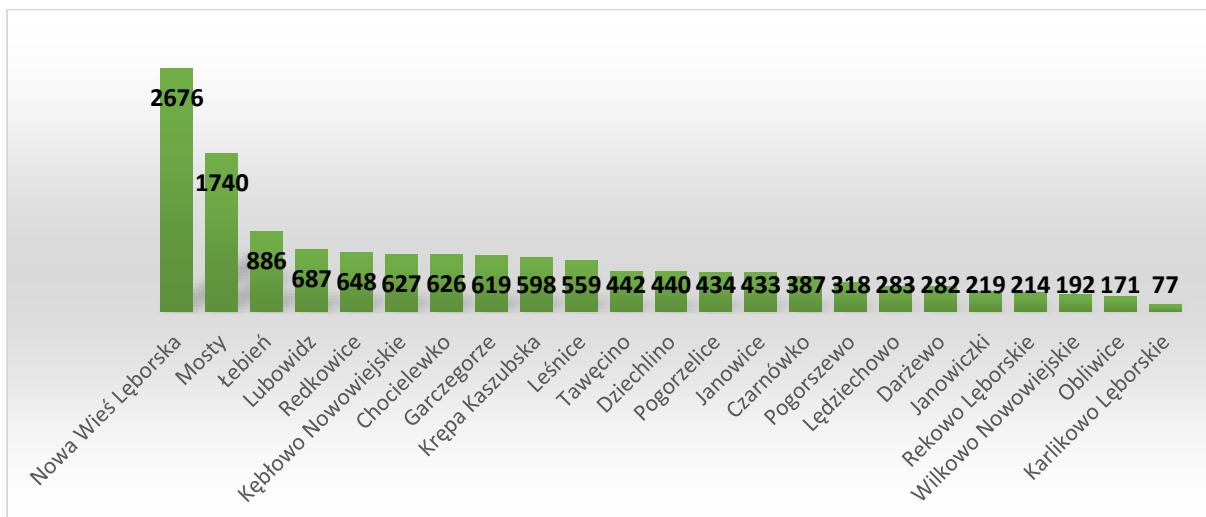
Gmina Nowa Wieś Lęborska jest silnie powiązana z miastem Lęborkiem i często przejmuje wiele funkcji miejskich np. rozwój terenów mieszkaniowych i usługowych, składowisko odpadów itp. Wpływa to na jej rozwój jak i stwarza zagrożenia, szczególnie w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego.

Przejmowanie funkcji mieszkaniowych Lęborka można zauważyć na podstawie wzrostu ilości zabudowań i mieszkańców gminy. W 2020 roku wydano na terenie gminy 105 decyzji o pozwolenie na budowę. W przeważającej większości wydane decyzje pozwoleń na budowę to funkcja mieszkaniowa z 75% udziałem. Pozostałe to usługi - 5% oraz infrastruktura techniczna - 20%. Gmina Nowa Wieś Lęborska na koniec roku 2020 liczyła 13 786 mieszkańców, z czego najwięcej zamieszkuje w miejscowości Nowa Wieś Lęborska (2676), Mosty (1740), Łebień (886). Pozostałe miejscowości nie przekraczają 700 mieszkańców. Gmina jest gminą o niskim zaludnieniu (średnia gęstość zaludnienia w województwie to 121 osób/km², a w gminie to 51 osób/km²).

Głównym ośrodkiem jest dynamicznie rozwijająca się Nowa Wieś Lęborska, w której zamieszkuje ok. 19% mieszkańców gminy. Zlokalizowana jest w pobliżu Lęborka przy drodze wojewódzkiej nr 214, w części wysoczyznowej gminy.

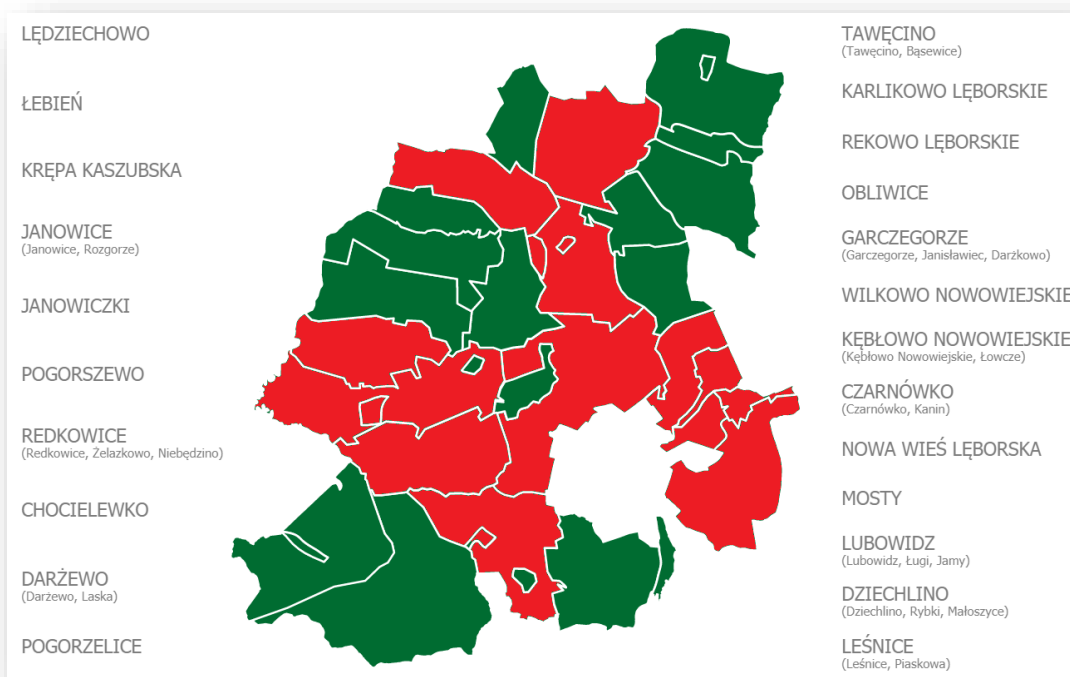
Gmina składa się z 37 miejscowości, podzielonych na 23 sołectwa. Gminę zamieszkuje obecnie ponad 13 tys. mieszkańców. Poniższy wykres przedstawia ilość mieszkańców gminy w poszczególnych sołectwach. Sołectwa o największej liczbie mieszkańców (powyżej pięciuset) głównie skupione są wokół Lęborka (Drogi Krajowej nr 6) oraz Drogi Wojewódzkiej nr 214.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Nowa Wieś Lęborska

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Rozmieszczenie sołectw o największej liczbie mieszkańców na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Gminę można podzielić na trzy różniące się od siebie strefy:

- 1) **Dolinę rzeki Łeby** - wraz z terenami zalewowymi i jednoczesnym intensywnym rozwojem mieszkalnictwa w miejscowościach: Nowa Wieś Lęborska, Chocielewko, Mosty i Lubowidz, silnie narażonych na ekspansję budownictwa mieszkaniowego i usługowego w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Lęborka;

- 2) **Rolno-leśną** - pagórkowaty obszar wysoczyznowy, z pozostałością gospodarki rolnej wielkotowarowej i dawnych założeń dworsko-parkowych. Niektóre miejscowości zostały zaliczone do bardzo cennych pod względem kulturowym;
- 3) **Leśną** - zwarte kompleksy leśne, w niektórych miejscach poprzecinane niewielkimi polanami rolniczymi z samotniczymi siedliskami. Obszar ten charakteryzuje się dużymi spadkami i różnicami terenu, o dużej różnorodności krajobrazu, oczkami wodnymi i terenami podmokłymi.

Ze względu na położenie geograficzne gmina Nowa Wieś Lęborska jest położona w obrębie dwóch makroregionów – Pobrzeże Koszalińskie oraz Pojezierze Wschodniopomorskie. Pierwszy z nich dzieli się na poniższe mezoregiony:

- Pradolina Redy-Łeby – biegnie przez środek gminy;
- Wysoczyzna Żarnowiecka – północno-zachodnia część gminy;
- Wysoczyzna Damnicka – zachodni kraniec gminy.

Pojezierze Wschodniopomorskie reprezentowane jest przez mezoregion Pojezierza Kaszubskiego – w południowej i częściowo w centralnej części gminy.

Z zapisów w Planie Województwa Pomorskiego wynika, że ze względów funkcjonalnych gmina znajduje się w obrębie wielofunkcyjnej strefy o charakterze rolno-leśnym i predysponowana jest do wielofunkcyjnego rozwoju wsi. Wspomina się o wysokich walorach krajobrazowych na terenie gminy oraz o dobrze zachowanej substancji historycznej niektórych miejscowości, co może predysponować gminę do rozwoju turystyki krajoznawczej i innych form rekreacji, w tym agroturystyki.

Wschodnia część gminy Nowa Wieś Lęborska położona jest w zasięgu bezpośredniego oddziaływania Aglomeracji Trójmiejskiej, a w szczególności miasta Wejherowa i Gdyni. Jednakże na terenie gminy największy wpływ na kształtowanie się osadnictwa mają warunki lokalne: małe migracje na zewnątrz gminy oraz przenoszenie się ludności z sąsiednich miejscowości i miast: Lęborka i Wejherowa oraz z miejscowości wiejskich położonych poza zasięgiem drogi krajowej do miejscowości zlokalizowanych przy drodze krajowej nr 6 - Chocielewka, Mostów i Lubowidza oraz przy drodze wojewódzkiej nr 214 - Nowej Wsi Lęborskiej.

Cały obszar gminy jest położony na terenach cennych przyrodniczo, o dużej różnorodności form i biotyczości obszarów. Na terenie gminy znajduje się szereg obszarów chronionych, rezerwatów i użytków ekologicznych.

Cała część północna i zachodnia gminy znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 107 „Pradolina Rzeki Łeby”, nr 108 „Zbiornik Salino”, oraz stref ochronnych zbiorników 107 i 108. Takie położenie powoduje konieczność wprowadzania reżimów zagospodarowania przestrzeni, a przede wszystkim kompleksowego podejścia do problematyki odbioru i oczyszczania ścieków oraz innych aspektów ochrony środowiska mogących wpływać na pogorszenie stanu wód podziemnych.

Historia, dziedzictwo kulturowe, walory przyrodnicze

Miejscowość Nowa Wieś Lęborska (kaszb. Nowô Wies, niem. Neuendorf; do 1953 roku Nowa Wieś) położona jest w bezpośrednim pobliżu Lęborska. Od samego początku tereny gminy były związane pobliskim miastem i na szczególne podkreślenie zasługują informacja, iż średniowieczne dokumenty potwierdzają, iż Lębork lokowano właśnie na gruntach tej wsi i przez pierwsze lata tutejsza parafia sprawowała patronat nad lęborskim kościołem św. Jakuba.

Gmina Nowa Wieś Lęborska położona jest na terenie ziemi lęborskiej, której początki sięgają połowy XIV w., kiedy to komtur gdański Zakonu Krzyżackiego Dawid von Cammerstein stworzył wójtostwo lęborskie (obszar ziemi lęborskiej wchodził wcześniej w skład ziemi białogardzkiej ze stolicą w Białogardzie). Z tego okresu pochodzą pierwsze niezachowane kościoły – w Nowej Wsi Lęborskiej (pierwsza poł. XIV w.) oraz w Łebieniu prawdopodobnie p.w.ś. Michała i Tomasza (druga poł. XIV w.). Kościół w Nowej Wsi Lęborskiej był ośrodkiem parafii, dopiero później utracił samodzielność stając się filią kościoła w Lęborku. Stolicą nowego wójtostwa został lokowany przez Krzyżaków Lębork. Obszar wójtostwa oparty został na naturalnych granicach takich, jak: rzeka Łeba, dolina Piaśnicy, Jezioro Żarnowieckie i wybrzeże Bałtyku. Wójtostwo to istniało aż do 1454 r. Większość ziem wójtostwa lęborskiego będąca w posiadaniu rycerstwa funkcjonowała na prawie chełmińskim. Wśród rycerstwa ziemi lęborskiej wyróżniały się rody: Wejherów, Pirchów, Grellów i Jatzkówów. W 1410 r. podczas wojny polsko-krzyżackiej na krótki czas Lębork przeszedł pod panowanie Rzeczypospolitej. Jednak już w 1411 r. na mocy pokoju toruńskiego ponownie wrócił w ręce Krzyżaków. W 1440 r. po przystąpieniu Lęborka i Łeby do Związku Pruskiego i udziale w wojnie trzynastoletniej (1454-1466) Ziemia Lęborska powróciła do Polski. Król Kazimierz Jagiellończyk przekazał ją księciu zachodniopomorskiemu Erykowi II w lenno, na zasadzie pierwszej ręki, co oznaczało zwrot na każde żądanie króla i Gdańska.

W okresie reformacji świątynie ziemi nowowiejskiej przeszły w ręce protestantów. Dopiero w pierwszej połowie XVII w. kościół w Nowej Wsi Lęborskiej został przywrócony katolikom, by w 1829 r. ponownie zostać odstąpionym gminie ewangelickiej. Natomiast kościół w Łebieniu jeszcze w 1637 r. wymieniany był jako siostrzany kościół ewangelicki kościoła białogardzkiego, z czego wnosić należy, iż był w rękach protestantów.

W 1637 r. po bezpotomnej śmierci Bogusława XIV ostatniego z książąt pomorskich - władcy Ziemi Lęborskiej i uchwale Sejmu Polskiego, ziemia lęborska została włączona pod bezpośrednie władanie Rzeczypospolitej. W 1657 r. na mocy traktatów welawsko-bydgoskich zagwarantowanych mocą pokoju oliwskiego i ustawą sejmową z 1661 r. ziemia lęborska została oddana w lenno elektorowi brandenburskiemu Fryderykowi Wilhelmowi, co w praktyce oznaczało panowanie niemieckie aż do 1945 r.

W 1766 r. istniejący kościół w Łebieniu rozebrano, a na jego miejscu została wybudowana nowa świątynia. Jednakże w 1818 r. nowy kościół został powalony przez huragan. W 1891 r. wybudowano nowy kościół ewangelicki. Niemalże pół wieku wcześniej (w 1847 r.) powstał nowy kościół Nowej Wsi Lęborskiej. Pozostałe świątynie gminy nowowiejskiej powstawały w podobnym okresie: w Janowicach w 1882 r., w Lubowidzu w 1904 r. (lub w 1906 r.) oraz w Garczegorzu w latach 1817-1897. Jedną z najmłodszych świątyń z tego regionu jest kościół w Chociełewku z początku XX w. wybudowany z inicjatywy Augusta von Mackensena, a poświęcony żołnierzom I wojny światowej .

Ziemia lęborska powróciła do Polski w 1945 r. i została wcielona do województwa gdańskiego.

Nowa Wieś Lęborska od 1945 r. do 1954 r. była siedzibą gminy. W latach 1955-1972 - siedzibą gromady, zaś od 1973 r. ponownie stała się siedzibą gminy, do której włączono sołectwa: Łebień, Krępa Kaszubska, Karlikowo i Tawęcino. W 1975 r. gminę Nowa Wieś Lęborska włączono do nowoutworzonego województwa słupskiego. Od 1999 r. gmina znajduje się w powiecie lęborskim, w województwie pomorskim

Z punktu widzenia genezy osadnictwa gmina Nowa Wieś Lęborska jest położona w mikroregionie historyczno-kulturowym - na Ziemi Lęborskiej. Zgodnie z waloryzacją środowiska kulturowego przeprowadzoną na potrzeby Planu Województwa obszar gminy określono jako cenny pod względem kulturowym. Zwraca się uwagę na dobrze zachowaną, w niektórych miejscowościach, strukturę tradycyjnej zabudowy, niektóre z zabytków o wysokich walorach kulturowych, a przede wszystkim na dobrze zachowane kompozycje krajobrazowe założeń przestrzennych.

Większość miejscowości na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska posiada metrykę średniowieczną. Charakterystyczną cechą osadnictwa na tym terenie jest liczebna przewaga majątków ziemskich nad wsiami. Struktura dawnej sieci osadniczej powoli zanika w terenie, przyczyniły się do tego reformy agrarne z 2 połowy XIX w., parcelacje z okresu działania Pruskiej Komisji Kolonizacyjnej (1886-1918) i z lat 30-tych XX wieku, a także powojenna reforma rolna. Ponadto silne przeobrażenia przestrzenne wsi, głównie przejawiające się poprzez rozproszenie zabudowy i rozdrobnienie arealu, następuje od początku lat 90-tych XX w. Wiele osad folwarcznych o średniowiecznej proveniencji straciło swoje historyczne walory przestrzenne i znaczne lub wszystkie, istniejące jeszcze pod koniec ubiegłego stulecia, zasoby kulturowe.

Na terenie gminy występują wsie w typie małych ulicówek, owalnicy oraz wielodrożnicy. Wsie w typie ulicówki to: Chocielewko Górne (wieś przy zespole dworsko-parkowym), Kębłowo Nowowiejskie, Krępa Kaszubska (wieś przy zespole dworsko-parkowym), Łebień, Nowa Wieś Lęborska, Redkowice (wieś przy zespole dworsko-parkowym), Rekowo Lęborskie. Występują dwie wsie w formie owalnicy: Garczegorze i Janowiczki (wieś w typie małej owalnicy przy zespole dworsko-parkowym). Wielodrożnice to Lubowidz i Tawęcino. Wsie o układzie nieregularnym: Czarnówko, Łowcze (przysiółek), Wilkowo Nowowiejskie. Mała osada z kilkoma zagrodami to Kanin. Zaś Kozołęka i Ługi to kolonie.

Na omawianym obszarze zachowała się część z historycznych zespołów podworskich: w Darżewie, Janowicach, Leśnicach, Lędziechowie, Małoszycach, Żelazkowie.

Każde z tych założeń zatraciło częściowo swój pierwotny układ, składający się z trzech kompleksów, tworzących powiązaną funkcjonalnie i przestrzennie całość, tj. dworu z przylegającym do niego parkiem, zespołu zabudowań gospodarczych oraz zespołu budynków mieszkalnych - czworaków. W Darżewie zachował się dwór, park, zabudowania gospodarcze i inwentarskie (garaż, obora, spichlerz z budynkiem inwentarskim, stodoła, stajnia). Zespół historycznych zabudowań mieszkalnych i gospodarczych został przekształcony i utracił wartości historyczne. W Janowicach zachował się dwór, park, budynki gospodarcze (stajnia, wozownia, stodoła). Budynki mieszkalne i gospodarcze zostały przebudowane. W Leśnicach zachował się dwór, park, zabudowania gospodarcze (stajnia, stodoła, stolarnia, chlewnia, obora-spichlerz, obora). W Lędziechowie zachował się dwór, park oraz zabudowania dawnego folwarku (młyn wodny, cegielnia). W Małoszycach zachował się dwór, fragment parku, zabudowania gospodarcze (spichlerz, stajnia, obora, gorzelnia, bud. dawnej szkoły). W Żelazkowie zachował się dwór z parkiem i budynkami gospodarczymi (stodoła, obora, chlewnia i bud. dawnej szkoły).

W Chocielewku, Dziechlinie, Janisławcu, Janowiczkach, Krępie Kaszubskiej, Obliwicach, Pogorzelicach, Rozgorzu oraz Rybkach zachowały się jedynie niektóre elementy zespołów dworsko-parkowych.

W Chocielewku zachował się dwór, relikty parku, z budynków gospodarczych należących do folwarku pozostał jałownik, trzy obory, stodoła, stajnia - spichlerz. W Dziechlinie nie zachowały się żadne pozostałości zespołu dworsko-parkowego. W Janisławcu nie zachował się dwór, zachowała się jedynie

obora. W Janowiczkach z zabudowań gospodarczych należących do folwarku zachowała się obora ze stodołą oraz stajnia. W Krępie Kaszubskiej zachował się dwór z oficyną oraz budynek inwentarski. W Obliwicach zachował się dwór (znacznie przebudowany) i park (obecnie znacznie zaniedbany) oraz stodoła i budynek inwentarski. W Pogorzelicach dwór został przebudowany, zachował się park oraz nieliczna zabudowa historyczna (mieszkalna). W Rozgorzu zachowała się rządcówka, obora, spichlerz. W Rybkach zachował się dwór, obok niego – rządcówka, chlewnia, spichlerz z oborą oraz budynki robotników folwarcznych.

Do zabytków samej Nowej wsi Lęborskiej należą neogotycki, XIX-wieczny kościół Niepokalanego Poczęcia NMP oraz dawna karczma o konstrukcji szkieletowej położona nad łąką (w której mieści się Gminny Ośrodek Kultury).

W obrębie gminy jest 28 cmentarzy ewangelickich w: Bąsewicach, Chocielewku, Czarnówku, Dziechlinie, Garczegorzu, Janiślawcu, Janowicach, Karlikowie, Kębłowie, Krępie Kaszubskiej [2], Leśnicach [2], Lędziechowie, Lubowidzu, Łebieniu, Małoszycach, Niebędzinie [4], Obliwicach, Pogorszewie, Pogorzelicach [2], Rekowie, Tawęcinnie, Wilkowie.

Z obiektów techniki i kultury materialnej zachowały się: cztery stacje kolejowe (w Garczegorzu, Leśnicach, Pogorzelicach, Lędziechowie), dwie gorzelnie (Małoszyce, Pogorszewo), dwie kuźnie (Małoszyce, Rybki) oraz pięć stacji transformatorowych (w Dziechlinie, Janowicach, Leśnicach, Niebędzinie, Wilkowie).

Do grupy obiektów architektury i budownictwa o wartościach kulturowych należą również budynki szkół w Chocielewku, Leśnicach, Małoszycach, Wilkowie, Żelazkowie oraz budynek poczty w Łebieniu.

Zabytki na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska są ewidencjonowane w rejestrze zabytków nieruchomości, rejestrze zabytków ruchomych oraz rejestrze zabytków archeologicznych. W pierwszym na podstawie decyzji administracyjnej Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków jest wpisanych 6 obiektów zlokalizowanych na terenie gminy:

1. Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Jezusowego w Chocielewku (1922-1926);
2. Kościół parafialny p.w. Św. Marii Magdaleny w Garczegorzu (1897);
3. Kaplica grobowa w Garczegorzu (XVIII w);
4. Kościół filialny p.w. Św. Józefa w Janowicach (poł. XIX w.);
5. Dwór w Leśnicach (poł. XIX w.);
6. Kościół filialny p.w. Św. Stanisława Kostki w Lubowidzu (1909).

W rejestrze zabytków ruchomych wpisanych jest 20 obiektów stanowiących wyposażenie kościoła w Chocielewku. Zaś w rejestrze zabytków archeologicznych na podstawie decyzji administracyjnej Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków objęto 6 obiektów:

1. Cmentarzysko z epoki żelaza i późnego okresu lateńskiego w Czarnówku.
2. Cmentarzysko kultury pomorskiej w Czarnówku (nr 1).
3. Cmentarzysko kultury pomorskiej w Czarnówku (nr 2).
4. Cmentarzysko, osada kultury pomorskiej w Garczegorzu.
5. Grodzisko okresu wczesnośredniowiecznego w Krępie Kaszubskiej.
6. Grodzisko okresu wczesnośredniowiecznego w Nowej Wsi Lęborskiej.

2. Społeczeństwo

Demografia

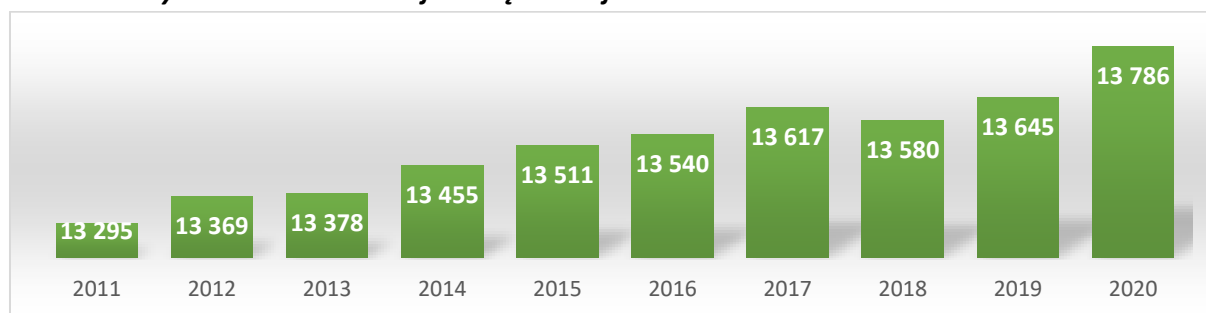
Gmina Nowa Wieś Lęborska jest jedną z największych gmin w województwie pomorskim - plasuje się na dziewiątej pozycji wśród gmin wiejskich zajmując obszar 270,39 km². Pod względem liczby ludności gmina zajmuje wysoką czternastą pozycję (także wśród gmin wiejskich) w województwie pomorskim. Przy liczbie mieszkańców wynoszącej 13 786 osób, wskaźnik gęstości zaludnienia wynosi około 51 osób na km².

Liczba ludności w Nowej Wsi Lęborskiej w latach 2011-2020

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	13 295	13 369	13 378	13 455	13 511
	13 540	13 617	13 580	13 645	13 786
• mężczyźni	6 757	6 793	6 804	6 856	6 889
	6 894	6 931	6 917	6 943	7 008
• kobiety	6 538	6 576	6 574	6 599	6 622
	6 646	6 686	6 663	6 702	6 778
Ludność na 1 km²	49	49	49	50	50
	50	50	50	50	51
Współczynnik feminizacji	97	97	97	96	96
(kobiety na 100 mężczyzn)	96	96	96	97	97

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

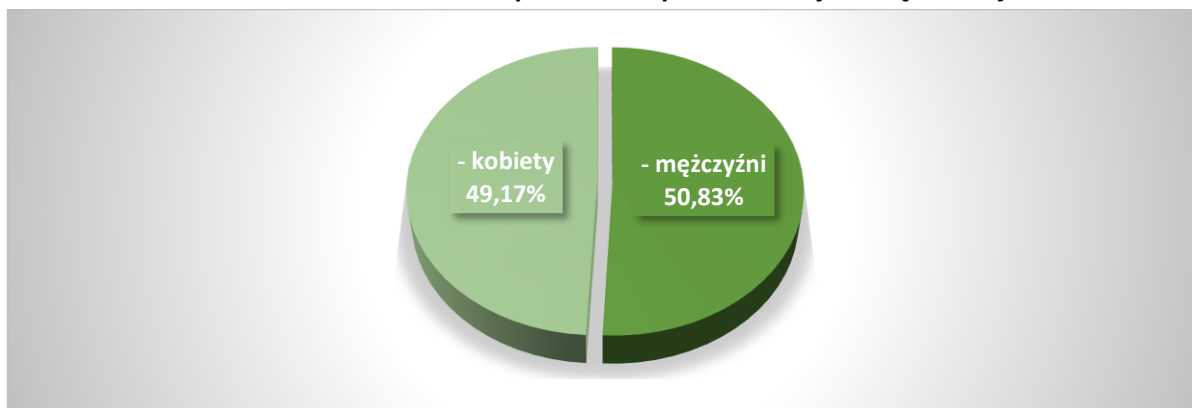
Zmiana liczby mieszkańców Nowej Wsi Lęborskiej w latach 2011-2020

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

Na przestrzeni dziesięciu lat (2011-2020) ludność Nowej Wsi Lęborskiej zwiększyła się o 491 osób (najwyższy wynik w powiecie). Zwiększanie się liczby mieszkańców w badanym okresie występuje we wszystkich gminach wiejskich powiatu lęborskiego przy jednoczesnym spadku liczby mieszkańców na terenach miejskich (Lębork, Łeba). Ze względu na charakterystyczne położenie gminy względem Lęborka oraz zmianę liczby ludności możemy mówić o procesie suburbanizacji – gdy wyludniają się obszary miejskie przy równoczesnym rozwoju strefy podmiejskiej.

Procentowa struktura mieszkańców w podziale na płeć w Nowej Wsi Lęborskiej w roku 2020

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

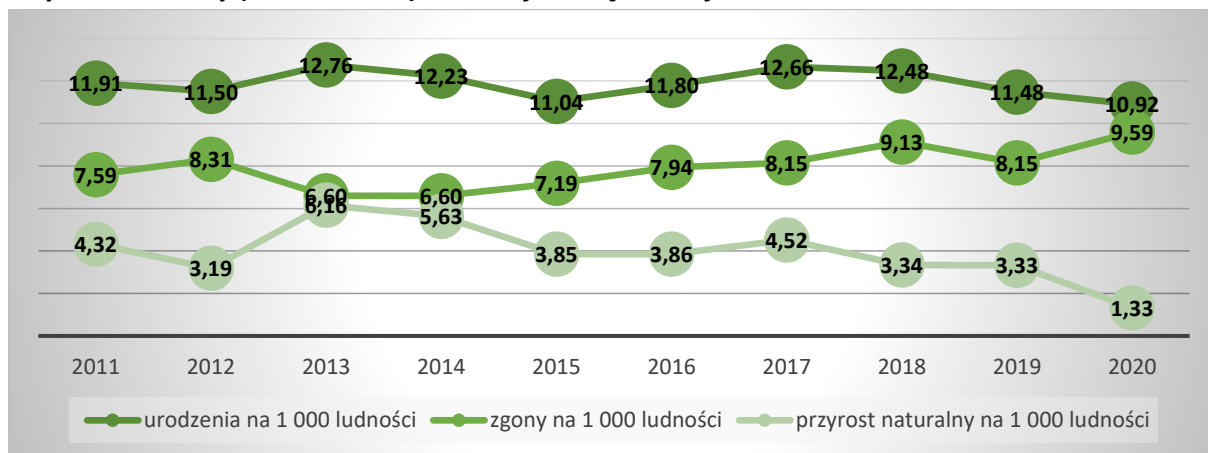
W całym analizowanym okresie w Nowej Wsi Lęborskiej występuje przewaga ilości mężczyzn nad kobietami (taka sama sytuacja występuje w pozostałych gminach wiejskich powiatu). W powiecie lęborskim, województwie pomorskim oraz Polsce występuje sytuacja odwrotna, tj. przewaga ilości kobiet nad mężczyznami.

Ruch naturalny ludności w Nowej Wsi Lęborskiej w latach 2011-2020

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
	2016	2017	2018	2019	2020
Urodzenia	160	155	172	165	149
	159	171	168	155	148
Zgony	102	112	89	89	97
	107	110	123	110	130
Przyrost naturalny	58	43	83	76	52
	52	61	45	45	18
• urodzenia na 1 000 ludności	11,91	11,50	12,76	12,23	11,04
	11,80	12,66	12,48	11,48	10,92
• zgony na 1 000 ludności	7,59	8,31	6,60	6,60	7,19
	7,94	8,15	9,13	8,15	9,59
• przyrost naturalny na 1 000 ludności	4,32	3,19	6,16	5,63	3,85
	3,86	4,52	3,34	3,33	1,33

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

Przyrost naturalny (na 1000 osób) w Nowej Wsi Lęborskiej w latach 2011-2020

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

Przyrost naturalny w Nowej Wsi Lęborskiej na 1 000 osób w roku 2020 jedynie 1,33. W całym analizowanym okresie wskaźnik ten wykazuje dodatnią wartość. Na spadek wskaźnika w ostatnich trzech latach miał wpływ – oprócz ogólnokrajowej tendencji spadku ilości urodzeń – znaczący wzrost ilości zgonów. Pomimo spadku wartości wskaźnika w porównaniu do całego kraju [-3,18], jak i województwa pomorskiego [-50] oraz powiatu wejherowskiego [-1,17] przyjmuje wciąż dodatnią wartość.

Migracje ludności w Nowej Wsi Lęborskiej w latach 2016-2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Zameldowanie	383	430	527	559	575
• na pobyt czasowy:	38	45	50	121	220
• na pobyt stały:	345	385	477	438	355
Wymeldowania:	85	96	161	105	116
• z pobytu czasowego:	6	13	22	11	3
• z pobytu stałego:	79	83	139	94	113
saldo migracji	298	334	366	454	459
saldo migracji na 1 000 ludności	22,17	24,79	27,15	33,64	34,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

W badanym okresie (2016-2020) saldo migracji w Nowej Wsi Lęborskiej wykazywało stałą, rosnącą, stabilną, wysoką wartość. Nowa Wieś Lęborska uplasowała się na pierwszej pozycji wśród wszystkich gmin powiatu lęborskiego z wynikiem 34,00 (saldo migracji na 1 000 osób). Wysokie, dodatnie saldo migracji jest główną przyczyną (obok przyrostu naturalnego) zwiększającej się liczby mieszkańców gminy.

Ludność według wieku w Nowej Wsi Lęborskiej w latach 2011-2020

	0-2	3-6	7-12	13-15	16-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i więcej
2011	520	681	995	571	825	1 143	2 088	1 848	1 841	1 646	1 137
2012	497	731	965	533	798	1 151	2 117	1 853	1 836	1 686	1 202
2013	478	732	942	521	785	1 130	2 127	1 857	1 810	1 723	1 273
2014	476	713	948	519	756	1 110	2 157	1 905	1 738	1 769	1 364
2015	472	660	989	512	716	1 079	2 181	1 915	1 747	1 792	1 448

2016	471	644	1 018	501	686	1 027	2 210	1 940	1 713	1 825	1 505
2017	475	624	1 060	466	670	995	2 201	1 986	1 733	1 820	1 587
2018	475	614	1 069	456	644	972	2 159	1 973	1 758	1 784	1 676
2019	454	629	1 072	458	657	917	2 125	2 001	1 789	1 784	1 759
2020	430	651	1 067	496	656	926	2 116	2 016	1 825	1 763	1 840

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

W latach 2011-2020 liczba mieszkańców w wieku 0-15 lat zmniejszyła się o 123 osoby [spadek 4,45%] oraz w wieku 16-64 lat o 89 osób [spadek 0,95%], natomiast w wieku powyżej 65 lat nastąpił przyrost o 643 osoby [przyrost 61,83%]. Tendencje zmian w poszczególnych grupach wiekowych jednoznacznie wskazują, iż trend starzenia się społeczeństwa - tak jak i całą Polskę - dotyka również i Nową Wieś Lęborską.

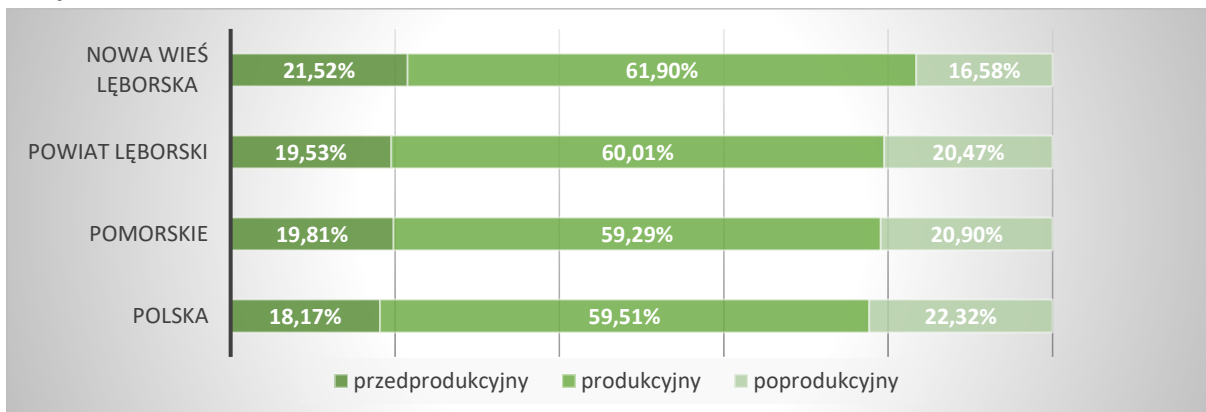
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Nowej Wsi Lęborskiej w latach 2012-2020 w podziale na płeć

			2012	2014	2016	2018	2020
Ogółem			13 369	13 455	13 540	13 580	13 786
w wieku	przedprodukcyjnym	Ogółem	3 113	3 015	2 960	2 934	2 967
		w tym:					
		Mężczyźni	1 613	1 579	1 557	1 542	1 527
		Kobiety	1 500	1 436	1 403	1 392	1 440
	produkcyjnym	Ogółem	8 665	8 661	8 657	8 538	8 533
		w tym:					
		Mężczyźni	4 679	4 695	4 690	4 638	4 655
		Kobiety	3 986	3 966	3 967	3 900	3 878
	poprodukcyjnym	Ogółem	1 591	1 779	1 923	2 108	2 286
		w tym:					
	Mężczyźni	501	582	647	737	826	
	Kobiety	1 090	1 197	1 276	1 371	1 460	

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

W Nowej Wsi Lęborskiej występuje również bardzo korzystna sytuacja związana ze strukturą ludności według ekonomicznych grup wieku. Bardzo duży odsetek [21,52%] stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym, a jedynie 16,58% osoby w wieku poprodukcyjnym. Na tle kraju, województwa oraz powiatu wyżej wymieniona struktura kształtuje się bardzo pozytywnie.

Procentowy udział ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie, powiecie, województwie i kraju w 2020 roku

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

Wskaźnik obciążenia demograficznego pokazuje relację pomiędzy liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym i w wieku produkcyjnym. Zbyt wysokie wartości tego wskaźnika, z jednej strony korzystnie świadczące o zamożności i zdrowotności danego społeczeństwa (ludzie żyją długo), są jednak niekorzystne z punktu widzenia finansów publicznych (mała liczba osób płacących podatki równocześnie przy dużej liczbie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ochrony zdrowia). Współczynnik obciążenia demograficznego Nowej Wsi Lęborskiej jest korzystny. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym jest większa od liczby osób w wieku nieprodukcyjnym. Oczekiwać można, że sytuacja taka będzie się utrzymywać jeszcze przez najbliższe lata (analizując zestawienie dotyczące liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym). Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie na tle kraju, województwa oraz powiatu przyjmują korzystniejsze wartości.

Wskaźnik obciążenia demograficznego Nowej Wsi Lęborskiej w roku 2011 i 2020

	2011	2020
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	54,2	61,6
<i>wskaźnik dla:</i> Polski	55,8	68,0
województwa pomorskiego	55,6	68,7
powiatu lęborskiego	54,5	66,6
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprod.	47,4	77,0
<i>wskaźnik dla:</i> Polski	93,1	122,8
województwa pomorskiego	79,9	105,5
powiatu lęborskiego	66,6	104,8
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	17,4	26,8
<i>wskaźnik dla:</i> Polski	26,9	37,5
województwa pomorskiego	24,7	35,3
powiatu lęborskiego	21,8	34,1
odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem	8,6	13,3
<i>wskaźnik dla:</i> Polski	13,8	18,6
województwa pomorskiego	12,5	17,4
powiatu lęborskiego	10,8	16,7

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL, GUS

Prognoza

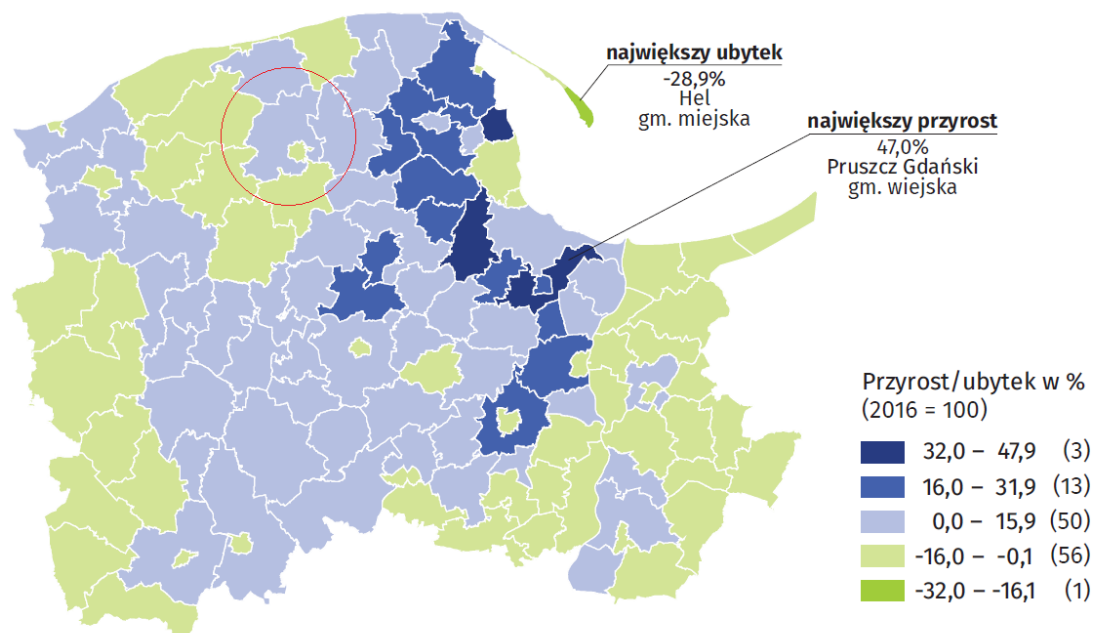
Ostatnimi prognozami demograficznymi sporządzonymi na poziomie gmin jest „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030” (Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy, Warszawa 2017 r.) oraz „Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim” (Urząd Statystyczny w Gdańsku, Gdańsk 2018 r.). Ze względu na dużą zmienność współczynników demograficznych w czasie w poszczególnych gminach skrócono horyzont czasowy prognozy i ostatnim rokiem jest 2030, a nie jak we wcześniejszych opracowaniach 2050 r.

Stan i struktura ludności

Spośród 123 gmin województwa pomorskiego przyrost liczby ludności w 2030 r. w stosunku do 2016 r. notowany będzie w 66 gminach, a ubytek w 57 gminach. W województwie pomorskim odsetek gmin, w których w 2030 r. prognozuje się ubytek liczby ludności powyżej 10%, będzie jednym z najniższych w kraju i wyniesie 4,9% (za województwem małopolskim i wielkopolskim).

Gmina Nowa Wieś Lęborska zanotuje w 2030 roku przyrost ludności względem 2016 roku (w przedziale 0,00-15,9%). Lębork zanotuje zaś spadek ludności w przedziale od -16,0 do -0,1%.

Zmiana liczby ludności w 2030 r. w stosunku do 2016 r. według gmin

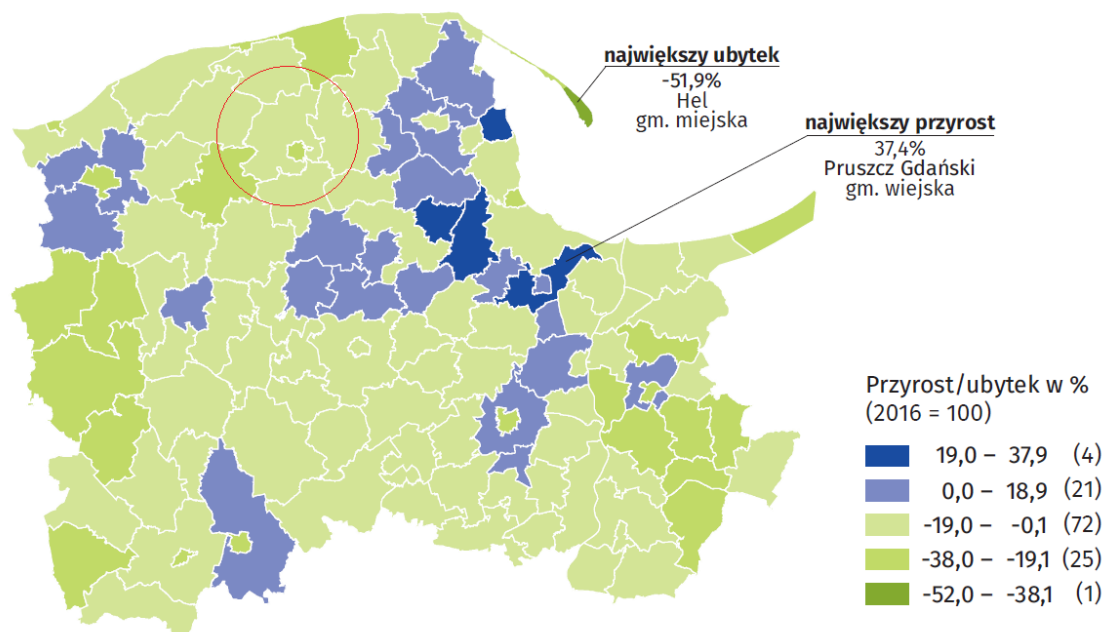

źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

Według prognozy w 2030 r. w porównaniu z 2016 r. tylko w 25 gminach województwa zwiększy się liczba kobiet w wieku rozrodczym, w tym w 16 gminach przyrost będzie niższy niż 10%. W 98 gminach notowany będzie ubytek liczby kobiet w wieku rozrodczym, przy czym w 64 gminach ubytek ten wyniesie co najmniej 10%. Wiek rozrodczy to wiek, w którym kobieta zdolna jest (biologicznie) do urodzenia dziecka (w praktyce statystycznej GUS przyjmuje się wiek 15-49 lat).

W gminie Nowa Wieś Lęborska nastąpi ubytek kobiet w rozrodczym (przedział od -19,0 do -0,1%), a jeszcze większy spadek wystąpi w Lęborku (przedział od -38,0 do -19,1%). Ubytek – w przypadku przyjęcia dużych, ujemnych wartości - może w znaczący sposób wpłynąć na spadek przyrostu naturalnego i spadek wartości wskaźnika ruchu naturalnego. Szacowany ubytek dla gminy powinien przyjąć wartość około 5%.

Zmiana liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) w 2030 r. w stosunku do 2016 r. według gmin

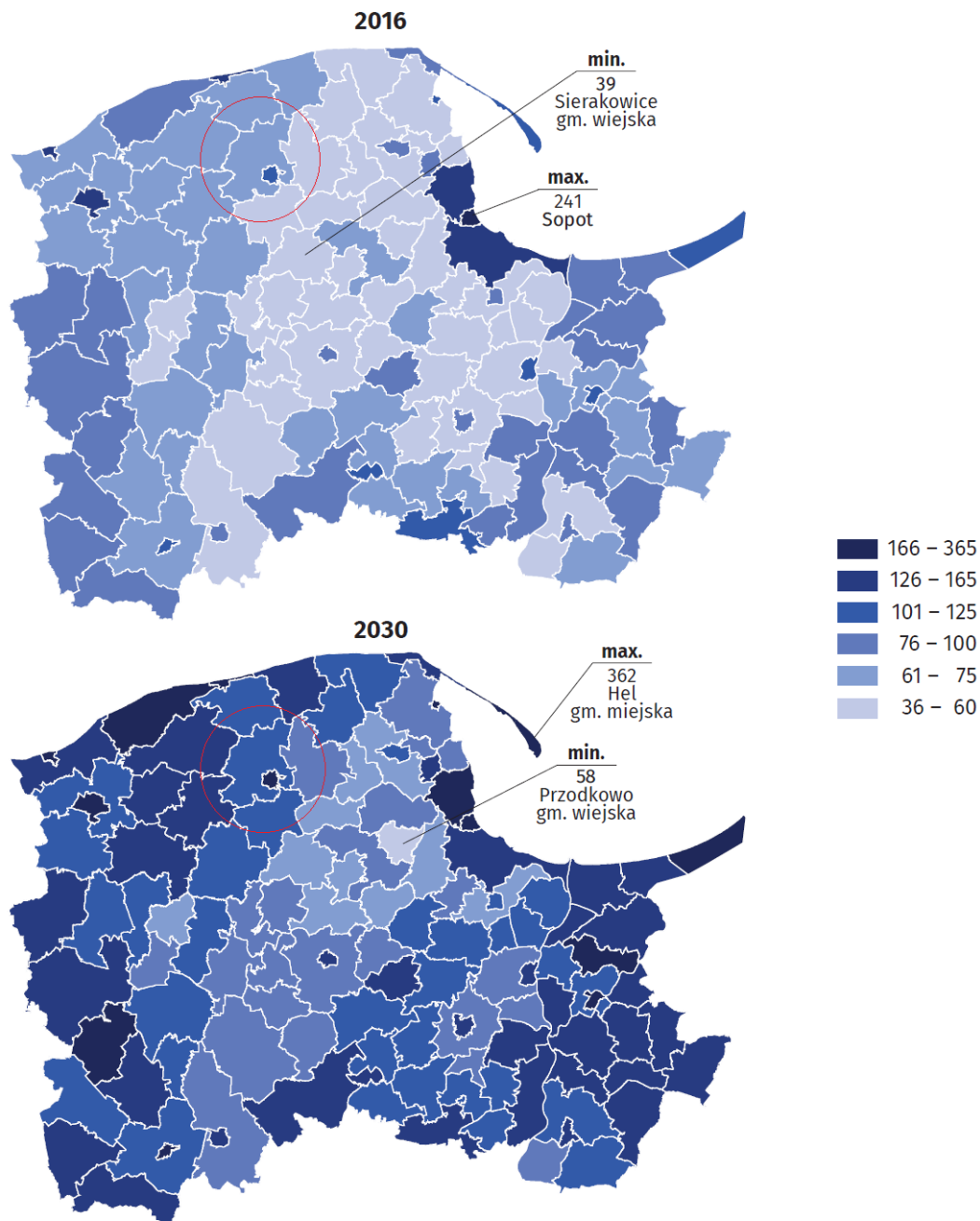

źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

Prognoza dla gmin pokazuje szybki proces starzenia się ludności, który będzie miał miejsce w niedalekiej przyszłości.

W 2030 r. w porównaniu z 2016 r. w większości gmin zmniejszy się udział osób w wieku 0-14 lat w ogólnej liczbie ludności danej gminy, jedynie w 16 gminach województwa pomorskiego prognozowany jest wzrost. Udział osób w wieku 15-64 lata zmniejszy się, a w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności każdej gminy we wszystkich gminach województwa. Równocześnie prognozuje się zwiększenie udziału osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności każdej gminy. Indeks starości to liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat. W 2030 r. w porównaniu z 2016 r. indeks starości zwiększy się w każdej gminie województwa. W gminie Nowa Wieś Lęborska wartość wskaźnika zwiększy się, ten sam proces nastąpi również w samym Lęborku (osiągając jednak dużo wyższe wartości).

Indeks starości według gmin

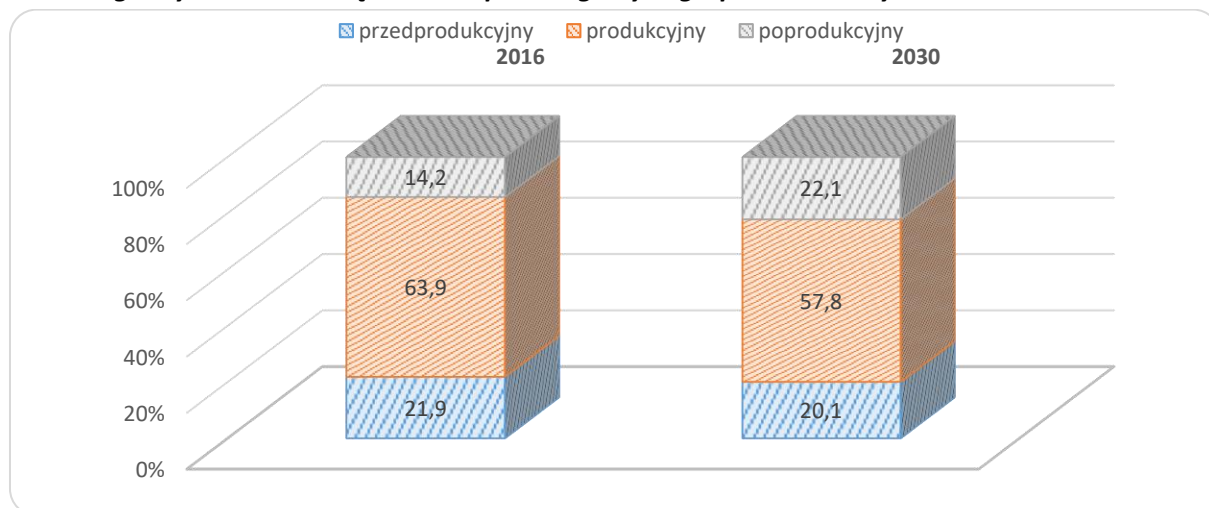
źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

O starzeniu się społeczeństwa świadczą również zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. W 2016 r. więcej osób w wieku przedprodukcyjnym niż poprodukcyjnym notowano w 103 gminach województwa pomorskiego. Przewiduje się, że do 2030 r. liczba takich gmin zmniejszy się do 38 i będą one zlokalizowane przede wszystkim w powiatach kartuskim, wejherowskim i kościerskim.

W 2030 r. w porównaniu z 2016 r. w 82 gminach województwa pomorskiego prognozowany jest spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, w tym w 46 gminach wyniesie on więcej niż 10%. Wzrost liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym prognozowany jest w 41 gminach, w tym w 13 z nich

przekroczy 10%. Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym prognozuje się w 86 gminach, w tym w 50 gminach wyniesie on co najmniej 10%. W 37 gminach przewiduje się przyrost liczby ludności w wieku produkcyjnym, w tym w 15 gminach przekroczy 10%. W przypadku liczby osób w wieku poprodukcyjnym prognozowany jest jej wzrost we wszystkich gminach województwa, z wyjątkiem Sopotu. W 45 gminach przyrost ten wyniesie co najmniej 50%. Zmianę struktury poszczególnych grupach wiekowych w gminie Nowa Wieś Lęborska obrazuje poniższy wykres – widać wyraźnie odzworowanie tendencji występujące w większości gmin pomorskich.

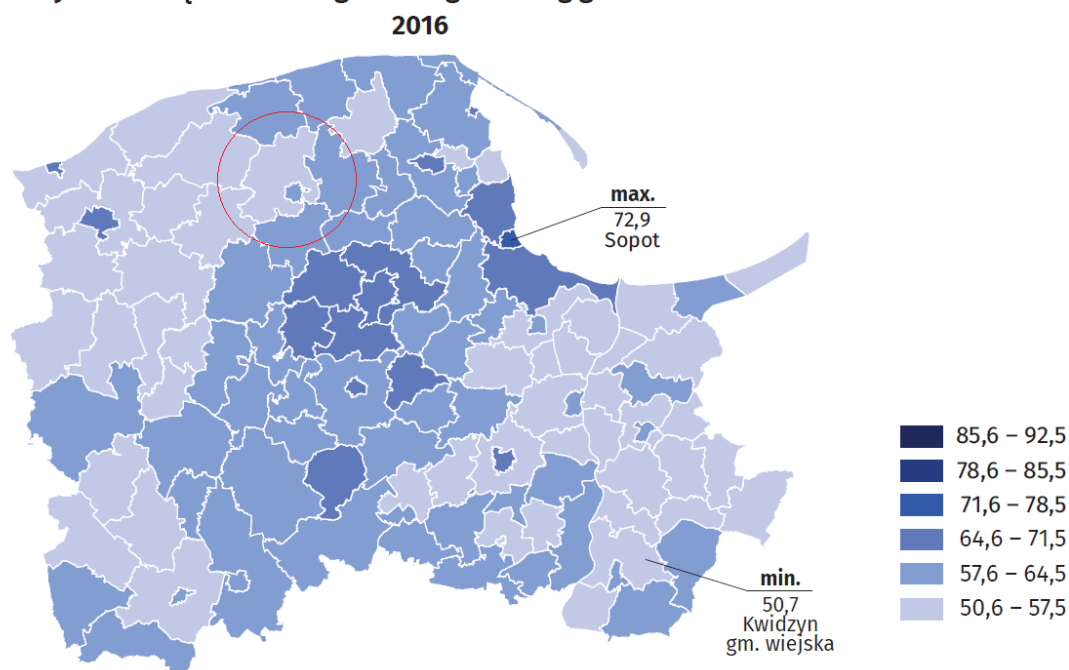
Ludność gminy Nowa Wieś Lęborska w poszczególnych grupach wiekowych w 2016 i 2030 roku

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

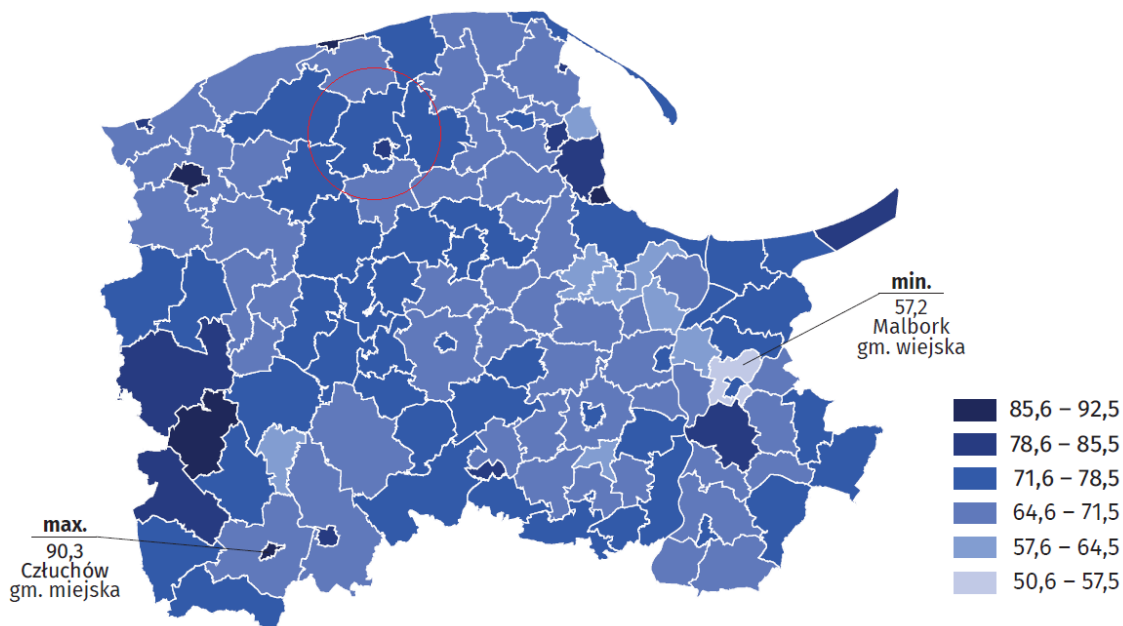
Współczynnik obciążenia demograficznego to liczba osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2030 r. w porównaniu z 2016 r. wzrost współczynnika obciążenia demograficznego będzie notowany we wszystkich gminach województwa pomorskiego

Współczynnik obciążenia demograficznego według gmin

źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

Współczynnik obciążenia demograficznego według gmin 2030

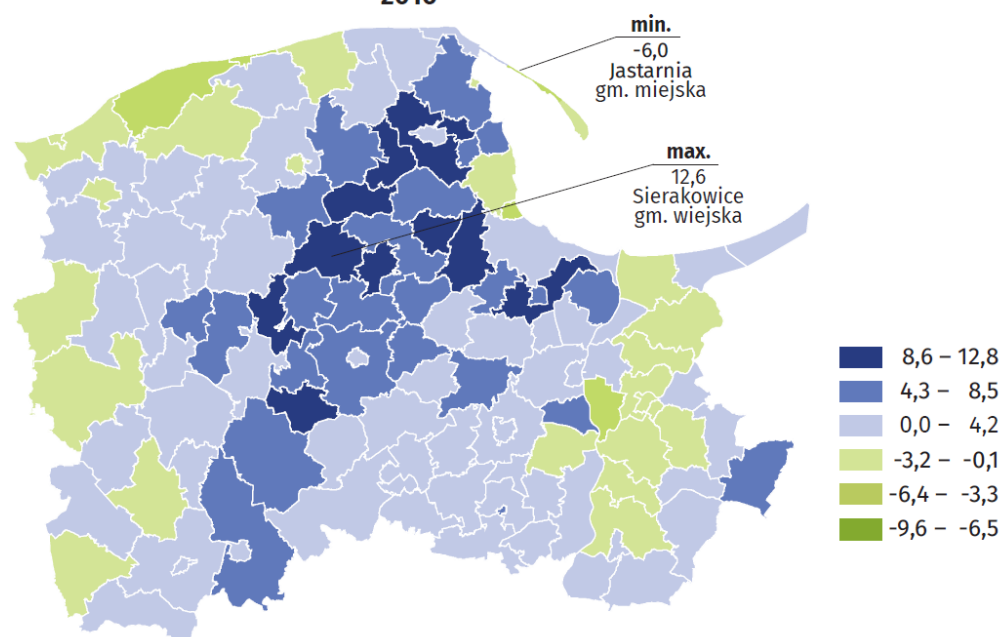
źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

Ruch naturalny ludności i migracje

Według prognozy w 2030 r. w porównaniu z 2016 r. liczba urodzeń zmniejszy się w 87 gminach województwa (w tym w 30 gminach o ponad 20%). Natomiast w 31 gminach przewiduje się wzrost liczby urodzeń (w tym w 8 o ponad 20%). W przypadku liczby zgonów, prognozuje się jej wzrost w 71 gminach (w tym w 32 o ponad 20%). Natomiast w 47 gminach prognozowany jest spadek liczby zgonów (w tym w 7 o ponad 20%). W 2016 r. w województwie pomorskim 93 gminy (75,6% wszystkich gmin województwa) odnotowały dodatni przyrost naturalny. Wyniki prognozy wskazują że w 2030 r. takich gmin będzie 75, odpowiednio 61,0%, podczas gdy w całym kraju gmin, w których liczba urodzeń będzie wyższa od liczby zgonów będzie 599 czyli 24,2%. W województwie liczba gmin o ujemnym przyroście naturalnym wzrośnie z 28 w 2016 r. do 47 w 2030 r.

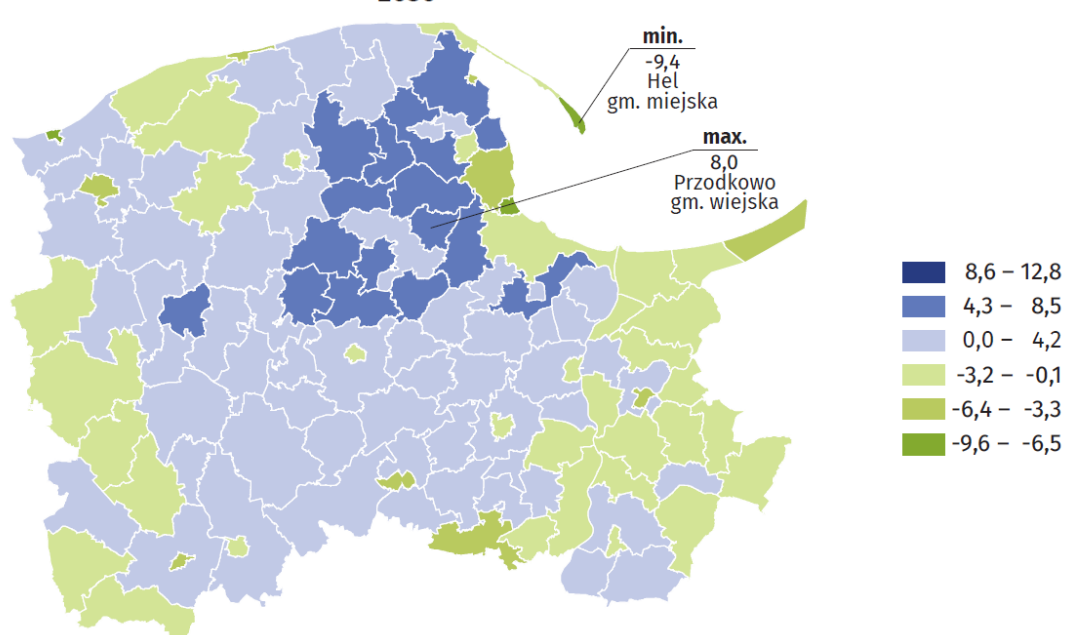
Współczynnik przyrostu naturalnego (przyrost naturalny na 1000 ludności) powinien w gminie Nowa Wieś Lęborska przyjąć dodatnią wartość 2,35 (nawet przy spadku liczby kobiet w rozrodczym). Dla porównania przyrost naturalny na 1000 ludności w Lęborku wyniesie -2,64. W przypadku obydwu gmin wartości nie powinny zmienić się znacząco względem roku 2016.

Przyrost naturalny na 1000 ludności według gmin 2016

źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

Przyrost naturalny na 1000 ludności według gmin 2030

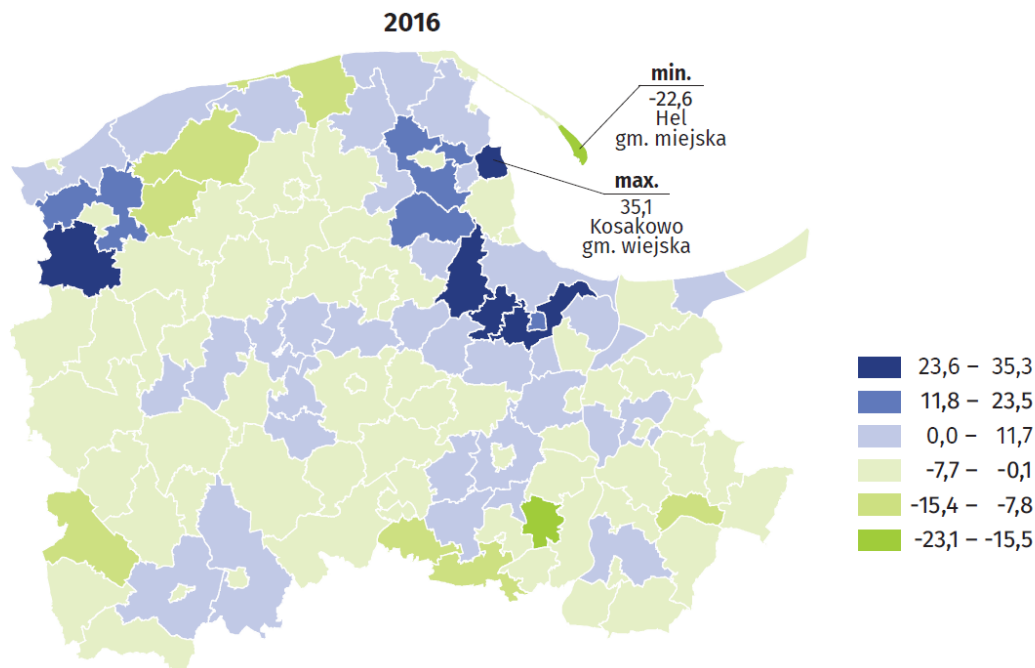

źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

Saldo migracji (wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały) to różnica między liczbą osób, które przybyły na stałe do danej gminy w danym okresie, a liczbą osób, które wyjechały na stałe z niej w danym okresie.

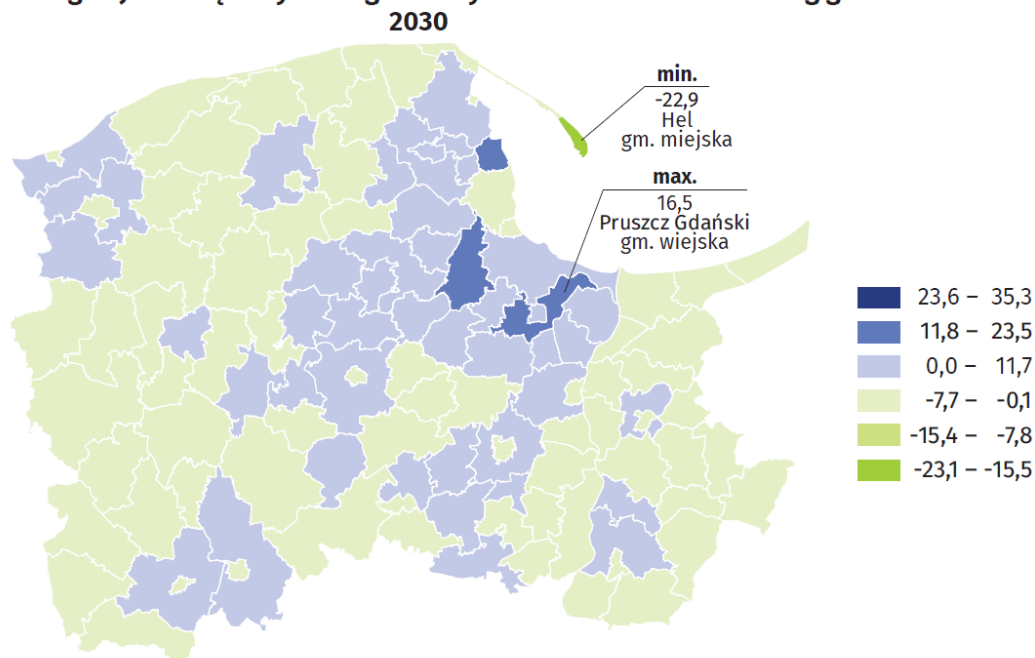
Według prognozy w 2030 r. w województwie pomorskim liczba gmin o dodatnim saldzie migracji wewnętrznych i zagranicznych pozostanie na zbliżonym poziomie co w 2016 r. (45 w 2030 r. i 43 w 2016 r.). Natomiast liczba gmin o ujemnym saldzie migracji w 2030 r. wyniesie 77 (79 w 2016 r.). Saldo migracji w 2030 r. na terenie gminy Nowej Wsi Lęborskiej osiągnie wartość dodatnią, jedyną na terenie powiatu Lęborskiego.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności według gmin

źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności według gmin

źródło: Prognoza demograficzna ludności w 2030 r. według gmin w województwie pomorskim

3. Gospodarka

Gospodarka, przedsiębiorczość, rynek pracy

W gminie w roku 2020 (stan na 31 XII) – według danych z Głównego Urzędu Statystycznego - w krajowym rejestrze urzędowym REGON zarejestrowanych było 1 473 podmiotów gospodarki narodowej. Ponad 97% to podmioty sektora prywatnego.

Branżą, w której działa najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska - według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 – jest:

- budownictwo z 23,77% udziału.

Kolejnymi sektorami są:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle) [19,01%],
- przetwórstwo przemysłowe [13,62%],
- transport i gospodarka magazynowa [6,20%],
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna [5,86%].

Wszystkie podmioty prowadzące działalność we wskazanych branżach są podmiotami prywatnymi.

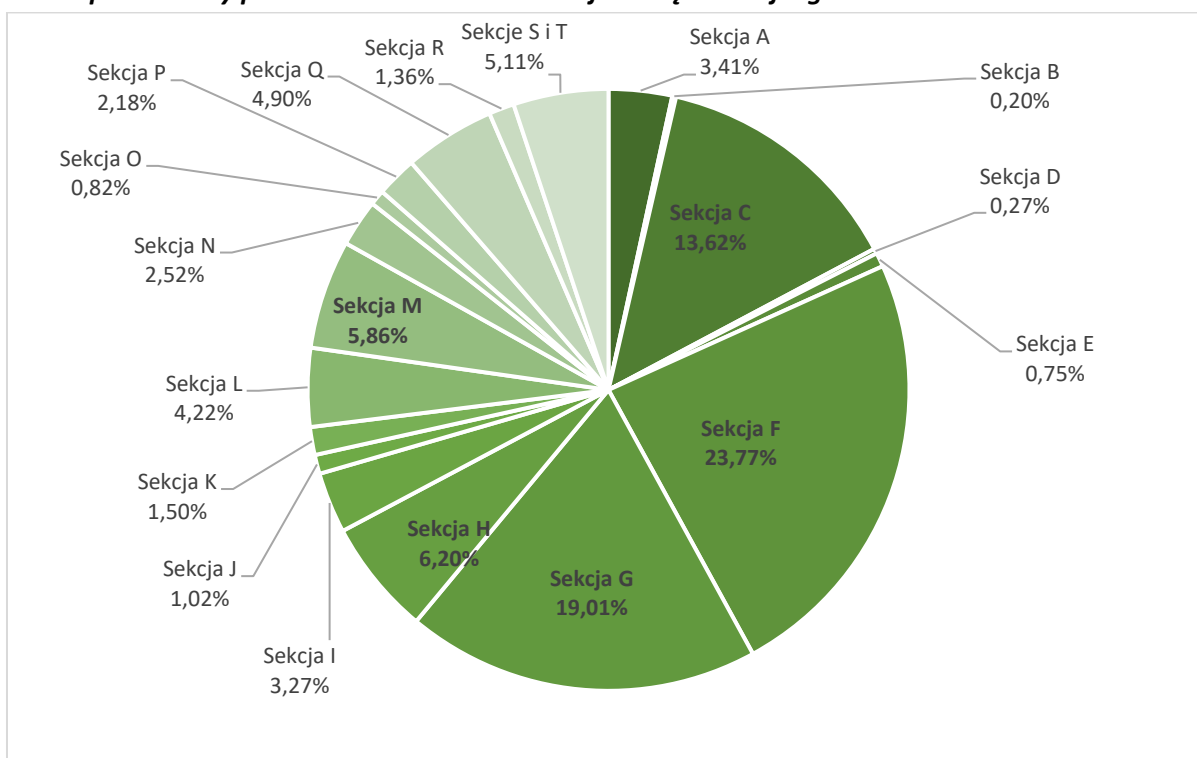
Wykaz podmiotów (według działów PKD 2007) zarejestrowanych na terenie Nowej Wsi Lęborskiej w roku 2020

sekcja	Opis	ogółem	w tym sektor publiczny
A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	50	0
B	górnictwo i wydobywanie	3	0
C	przetwórstwo przemysłowe	200	0
D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4	0
E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11	2
F	budownictwo	349	0
G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	279	0
H	transport i gospodarka magazynowa	91	0
I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	48	0
J	informacja i komunikacja	15	0
K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22	0
L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	62	15
M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	86	0
N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	37	0

O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12	2
P	edukacja	32	10
Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	72	4
R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	20	2
S i T	pozostała działalność usługowa [S] oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby [T]	75	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Udział procentowy podmiotów na terenie Nowej Wsi Lęborskiej wg działów PKD 2007

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Podmioty z najbardziej popularnych pięciu sekcji PKD mają 68,46% udział wśród wszystkich podmiotów. Najpopularniejszą formą prowadzenia działalności w gminie – podobnie jak w całym powiecie i w kraju – jest forma jednoosobowej działalności gospodarczej osoby fizycznej [85,54% liczby podmiotów prywatnych]. Dalej są to: spółki handlowe (3,14%), stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (2,03%) oraz spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (0,77%).

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru i nowo zarejestrowane na terenie Nowej Wsi Lęborskiej w 2020 roku

	wpisane	nowo zarejestrowane
sektor prywatny ogółem	1 432	134
▪ osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 225	126
▪ spółki handlowe	45	0

▪ spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	11	0
▪ spółdzielnie	6	0
▪ fundacje	7	0
▪ stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	29	0
sektor publiczny ogółem	35	4
▪ państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	16	1
▪ przedsiębiorstwa państwowe	0	0
▪ spółki handlowe	1	0
▪ spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Podmioty zarejestrowane na terenie Nowej Wsi Lęborskiej według klas wielkości w latach 2016-2020

Podmioty zatrudniające:	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	1 296	1 329	1 375	1 428	1 473
▪ 0 – 9 osób	1 242	1 282	1 332	1 389	1 431
▪ 10 – 49 osób	48	43	38	33	36
▪ 50 – 249 osób	6	4	5	6	6

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

97,15% podmiotów zarejestrowanych na terenie Nowej Wsi Lęborskiej to podmioty zatrudniające do 9 pracowników czyli mikroprzedsiębiorstwa (w tej grupie znajdują się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą). Do 49 pracowników zatrudnia trzydzieści sześć zakładów pracy (czyli 2,44% podmiotów to małe przedsiębiorstwa), a do 249 pracowników sześć podmiotów (0,41% to średnie przedsiębiorstwa). Na terenie gminy nie ma dużych przedsiębiorstw. Gmina Nowa Wieś Lęborska zajmuje przedostatnie miejsce wśród wszystkich gmin powiatu lęborskiego pod względem ilości podmiotów gospodarczych na 10 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Niska pozycja w rankingu wynika z wysokiej aktywności mieszkańców (w zakresie przedsiębiorczości) gmin nadmorskich – Łeba oraz Wicko – związanej z branżą turystyczną. Kolejnym czynnikiem wpływającym na pozycję gminy jest proces suburbanizacji Lęborka i wpływ tego zjawiska na gminę Nowa Wieś Lęborską.

Podmioty gospodarcze na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w roku 2020

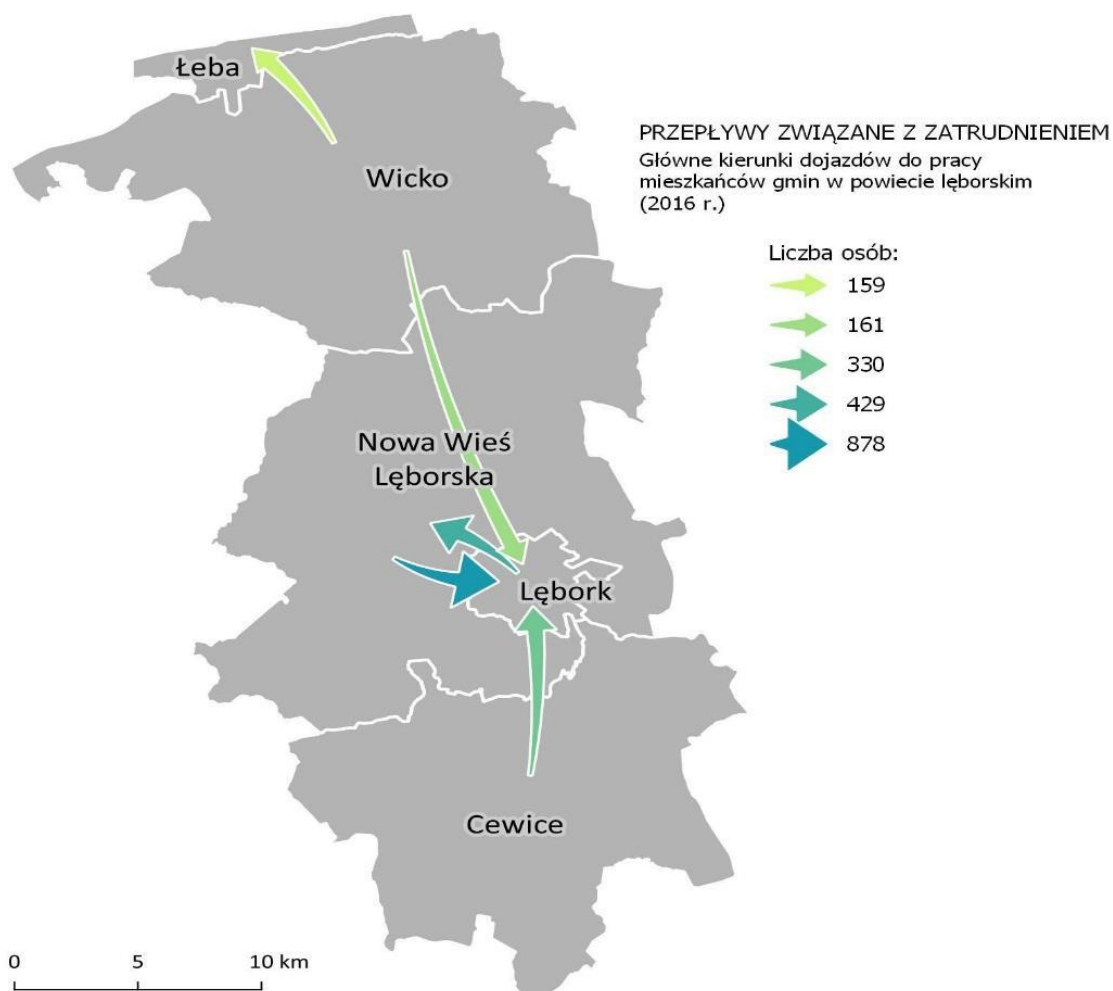
Pozycja	Gmina	Podmioty na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym
	Powiat lęborski	2 243,9
1	Łeba [gmina miejska]	6 123,1
2	Lębork [gmina miejska]	2 288,8
3	Wicko [gmina wiejska]	2 009,5
4	Nowa Wieś Lęborska [gmina wiejska]	1 726,2
5	Cewice [gmina wiejska]	1 430,5

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na silne powiązanie z Lęborkiem i zachodzący proces suburbanizacji wskazują przepływy pracownicze pomiędzy tymi dwoma gminami. Zgodnie z raportem GUS („Przepływy ludności związane

z zatrudnieniem w 2016 r.”, GUS 2019 r.) liczba osób zamieszkałych w gminie Nowa Wieś Lęborska, a pracująca w Lęborku wynosi 878. Sytuacja odwrotna – gdy miejsce pracy to gmina Nowa Wieś Lęborska, a miejsce zamieszkania to Lębork – dotyczy 429 osób.

Główne kierunki dojazdów do pracy mieszkańców gmin w powiecie lęborskim

źródło: Główny Urząd Statystyczny

Najistotniejszymi podmiotami gospodarczymi dla rozwoju gospodarki gminy są Sondex sp. z o. o. (światowy producent uszczelek), Avalon (producent maszyn do obróbki wibrościernej oraz urządzeń jubilerskich), Trans-Rud (firma budowlano-transportowa, sprzedaż kruszyw), Aquafont (producent płyt i frontów akrylowych), Zakład Zagospodarowania Odpadów Czysta Błękitna Kraina, Abar (producent konstrukcji stalowych i kontenerów), Polmarco sp. z o. o. (producentów mebli biurowych).

W 2020 r. obowiązywała uchwała Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska nr XVIII/200/20 z dnia 4 maja 2020 r. w sprawie przedłużenia terminów rat podatku od nieruchomości przedsiębiorcom, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. W 2020 r. obowiązywała również uchwała nr XXXVI/342/17 z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie zmiany uchwały nr LV/445/14 Rady Gminy Nowa Wieś Lęborska z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska. Na terenie gminy nie ma stref i terenów inwestycyjnych.

Bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2020 roku wynosiła 440 i stanowiła 18,58% liczby osób bezrobotnych w powiecie łębarskim. Wśród bezrobotnych 60,45% stanowiły kobiety, a osoby bezrobotne z prawem do zasiłku 22,72 %. W strukturze wieku bezrobotnych dominowała, według stanu na koniec grudnia 2020 roku, kategoria wiekowa 25-34 lata, co daje 30 % liczby osób bezrobotnych.

Liczba osób bezrobotnych w gminie Nowa Wieś Lęborska w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób bezrobotnych	472	348	377	383	440
▪ udział % do ogólnej liczby bezrobotnych w powiecie	21,3	20,5	19,9	19,8	18,6
Liczba bezrobotnych kobiet	298	224	244	240	266
▪ udział % do ogólnej liczby bezrobotnych w gminie Nowa Wieś Lęborska	63,1	64,4	64,7	62,7	60,5
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	91	69	92	57	100
▪ udział % do ogólnej liczby bezrobotnych w gminie Nowa Wieś Lęborska	19,3	19,8	24,4	14,9	22,7
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy	124	73	84	124	184
▪ udział % do ogólnej liczby bezrobotnych w gminie Nowa Wieś Lęborska	26,3	21	22,3	32,4	41,8

źródło: <https://lebork.praca.gov.pl/analizy-ryнку-pracy>

Liczba bezrobotnych wg wykształcenia, wieku, stażu pracy

	2016	2017	2018	2019	2020
Wiek					
▪ 18 – 24 lata	105	69	77	83	76
▪ 25 – 34 lata	131	103	114	104	132
▪ 35 – 44 lata	77	58	73	74	95
▪ 45 – 54 lata	82	59	55	64	77
▪ 55 – 59 lat	55	40	36	33	37
▪ 60 lat i więcej	22	19	22	25	23
Wykształcenie					
▪ wyższe	25	35	36	36	34
▪ policealne i średnie zawodowe	111	61	83	66	86
▪ średnie ogólnokształcące	56	45	49	44	59
▪ zasadnicze zawodowe	162	109	111	137	144
▪ gimnazjalne i poniżej	118	98	98	100	117
Staż					
▪ do 1 roku	64	61	64	54	60
▪ 1 – 5 lat	120	88	111	120	130
▪ 5 – 10 lat	86	56	61	70	90
▪ 10 – 20 lat	83	52	55	57	62
▪ 20 – 30 lat	51	38	45	35	43
▪ powyżej 30 lat	20	14	13	15	18
▪ bez stażu	48	39	28	32	37

źródło: <https://lebork.praca.gov.pl/analizy-ryнку-pracy>

Gospodarka rolna

Powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska wynosi 15 499 ha, co stanowi ponad 57% powierzchni - gmina ma głównie charakter rolniczy. Istotnym jest również, że z każdym rokiem udział użytków rolnych w stosunku do ogólnej powierzchni gminy maleje.

Struktura użytków w gminie Nowa Wieś Lęborska.

L.p.	Rodzaj użytków	Powierzchnia (ha)	Udział (%)
1	Grunty orne	10 220	65,3
2	sady	27	0,2
3	Łąki trwałe	3 560	22,8
4	Pastwiska trwałe	1 373	8,7
5	Grunty rolne zabudowane	248	1,6
6	Grunty pod stawami	29	0,2
7	Grunty pod rowami	184	1,2

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Tereny rolnicze w większości są to tereny o łagodnie pofałdowanej powierzchni umożliwiającej intensywną mechanizację produkcji rolnej. Kompleks najlepszych użytków rolnych położony jest w północno-zachodniej części gminy w okolicy wsi Janowice, Janowiczki, Rozgorze i Krępa Kaszubska. W produkcji rolniczej dominuje uprawa zbóż, ale dynamicznie rozwija się również hodowla bydła mlecznego, a także chów trzody chlewnej.

Do grupy o największym potencjale agroekologicznym w gminie należą gleby kompleksów 2. (pszenny dobry) i 4. (żytni bardzo dobry). Gleby te występują na znacznym obszarze (ponad 50% gruntów ornych). Do grupy tej należy zaliczyć również kompleks 2z użytków zielonych (użytki średnie - ponad 82% użytków zielonych). Kategoria o umiarkowanej przydatności rolniczej obejmuje kompleksy: 5. (żytni dobry) i 6. (żytni słaby). Gleby zaliczane do tych kompleksów zajmują ok. 40% powierzchni gruntów rolnych gminy. Najmniejszy potencjał agroekologiczny charakteryzuje kompleksy: 7. - żytni bardzo słaby i 9. zbożowo-pastewny słaby oraz 3z. użytków zielonych słabych i bardzo słabych. Gleby kompleksu 7. są piaszczyste, ubogie w składniki pokarmowe, trwale za suche. Dominującym typem gleb na obszarze gminy są gleby bielcowe i rdzawe zaliczane do klasy IIIa i IIIb, występują też (w obrębie pradoliny Łeby) gleby hydrogeniczne (mułowo- torfowe, murszowo-torfowe i torfowe).

Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska istnieje 845 gospodarstw rolnych, z czego 503 gospodarstwa prowadzą działalność rolniczą. Wśród nich znaczna większość, aż 59 % stanowią gospodarstwa rolne powyżej 15 ha. Wielkopowierzchniowe gospodarstwa rolne są efektem istniejących w przeszłości na terenie gminy Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Spośród zwierząt hodowlanych na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska przeważa bydło. Na podstawie danych uzyskanych z Pomorskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zauważyć można na przełomie danych z 2017 i 2018 roku duży spadek ilości zwierząt hodowlanych (szczególnie bydła i świń). Na spadek liczby trzody chlewnej (świń) istotny wpływ wywarły dwa istotne czynniki - chorobotwórczy i ekonomiczny. Przyczyny spadku liczby zwierząt upatrywać można ze względu na wystąpienie choroby - afrykańskiego pomoru świń, a także ze względu na istotny spadek cen skupu żywca. Na powyższe wpływ może mieć również zaostrenie przepisów dotyczących utrzymania tego rodzaju zwierząt. Na spadek ilości bydła istotny wpływ wywarła susza występująca na terenach Polski, co z kolei przełożyło się na zdecydowanie niższą dostępność,

a zarazem wyższe ceny pasz. Ceny pasz przypisać można również jako czynnik dużego spadku ilości trzody chlewnej (świń). W danych szacunkowych dla terenu Gminy Nowa Wieś Lęborska wskazuje się także na drób obecny w ilości ok. 30 000 szt. oraz konie w ilości ok. 300 szt.

W odniesieniu do kierunków upraw rolniczych w gminie Nowa Wieś Lęborska wyraźnie przeważa uprawa zbóż, którą prowadzi ponad 95% gospodarstw rolnych. W gminie Nowa Wieś Lęborska stosunkowo duży ma też udział upraw ziemniaków - ok. 52% gospodarstw.

Leśnictwo

Na terenie gminy 9 302 ha powierzchni zajmują lasy, co stanowi ok. 34% całkowitej powierzchni gminy. Zdecydowaną większość stanowią lasy państwowe - ok. 94,2%, pozostałe 5,4% to lasy prywatne. Zarząd i nadzór nad lasami na terenie gminy sprawują dwa nadleśnictwa: Nadleśnictwo Lębork i Nadleśnictwo Cewice (w obrębach geodezyjnych Małoszyce i Leśnice). Gmina Nowa Wieś Lęborska w granicach Nadleśnictwa Lębork podzielona jest na 5 leśnictw: Leśnictwo Łebień, Leśnictwo Nowa Wieś, Leśnictwo Janowice, Leśnictwo Leśnice i Leśnictwo Darzewo. Rejony gminy leżące na terenie Nadleśnictwa Cewice należą do Leśnictwa Maszewo.

Surowce naturalne

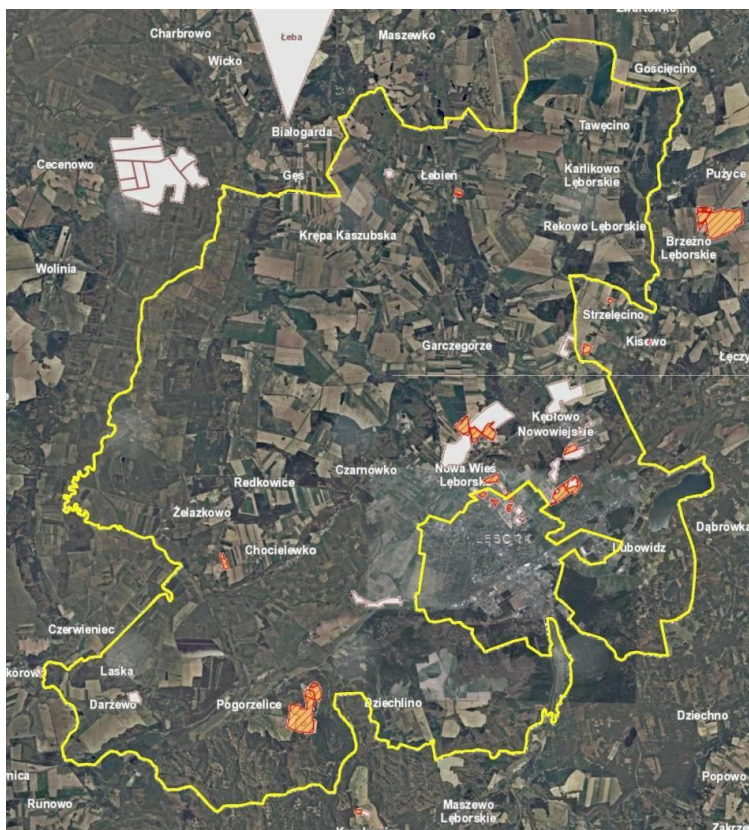
Gmina Nowa Wieś Lęborska jest bardzo zasobna w pospolite surowce naturalne. Zlokalizowano tutaj 23 udokumentowane złoża kopalin i dla 18 z nich ustanowiono obszary górnicze. Z opracowań inwentaryzacyjnych kopalin na terenie gminy wynika, że istnieje dodatkowo możliwość udokumentowania: niewielkich złóż kruszywa naturalnego (zwłaszcza w strefach krawędziowych na styku Pradoliny Łeby z wysoczyzną), piasku (piaski w ilościach pozwalających na udokumentowanie większych złóż można znaleźć w krawędzi na styku Pradoliny Łeby z wysoczyzną), dalszych złóż surowców ilastych.

W granicach gminy występują znaczące pokłady torfu, jednak ze względów ekologicznych i krajobrazowych (położenie na terenie korytarza ekologicznego Pradoliny Łeby – postulowanego dodatkowo do objęcia ochroną prawną) nie należy dążyć do ich wydobycia. W przeszłości odbywała się eksploatacja torfu ze złoża „Żelazkowo”, która spowodowała naruszenie reżimu wodnego i ujemne zmiany w środowisku przyrodniczym. Prace zostały zakończone, a teren poddany rekultywacji poprzez zalesienie. Aktualnie jedynym złożem wpisanym do bilansu kopalin jest złożo Leśnice.

Plany w zakresie poszukiwań i potencjalnie wykorzystania torfu jako surowca leczniczego (borowina), muszą być poprzedzone ekspertyzami oceniającymi wpływ takiej działalności na środowisko przyrodnicze i uzgodnione z odpowiednimi służbami ochrony przyrody.

Na terenie gminy odbywa się legalna eksploatacja w obrębie złóż udokumentowanych, zgodnie z udzieloną i ważną koncesją. Obserwuje się również, że część złóż udokumentowanych jest obecnie eksploatowana bez koncesji. W granicach gminy stwierdza się również pozyskiwanie surowców z niezbilansowanych nagromadzeń piasku, kruszywa, jak np. w okolicach Łebienia, w Chocielewku, Dziechlinie, Kębłowie, Lubowidzu i Nowej Wsi Lęborskiej.

Złoża surowców naturalnych i obszarów górniczych w gminie Nowa Wieś Lęborska.

źródło: nowawiesleborska.e-mapa.net

Wszystkie nieudokumentowane miejsca nagromadzenia surowców, mogą podlegać eksploatacji tylko po udokumentowaniu i spełnieniu innych wymogów formalnych (koncesja). Według ustawy „Prawo górnicze i geologiczne” z 9 czerwca 2011 r., poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalni wymaga koncesji, której udziela, zgodnie z obecnym zapisem w/w ustawy, odpowiednio minister właściwy do spraw środowiska, wojewoda lub starosta. W koncesji udzielonej na wydobywanie kopaliny wyznacza się obszar i teren górniczy.

Turystyka

Na terenie gminy usługi hotelarskie świadczone są głównie w gospodarstwach agroturystycznych. Zostały zarejestrowane 24 obiekty agroturystyczne o łącznej liczbie 205 miejsc noclegowych. Gospodarstwa te znajdują się w następujących miejscowościach: Garczegorze (4 gospodarstwa), Łebień (3 gospodarstwa), Radkowice (5 gospodarstw), Krępa Kaszubska (3 gospodarstwa), Lubowidz (3 gospodarstwa), Kęptowo Nowowiejskie (2 gospodarstwa), Wilkowo Nowowiejskie (1 gospodarstwo), Żelazkowo (1 gospodarstwo), Chocielewko (1 gospodarstwo), Lędziechowo (1 gospodarstwo).

Miejsca noclegowe oferują również:

- Zajazd Kaszubski (23 miejsca noclegowe z restauracją, obiekt zlokalizowany w pobliżu kąpieliska i przystani wodnej);
- Zajazd Dwór Góralski Krywań (restauracja, obiekt z zorganizowanym dostępem do jeziora Lubowidzkiego).

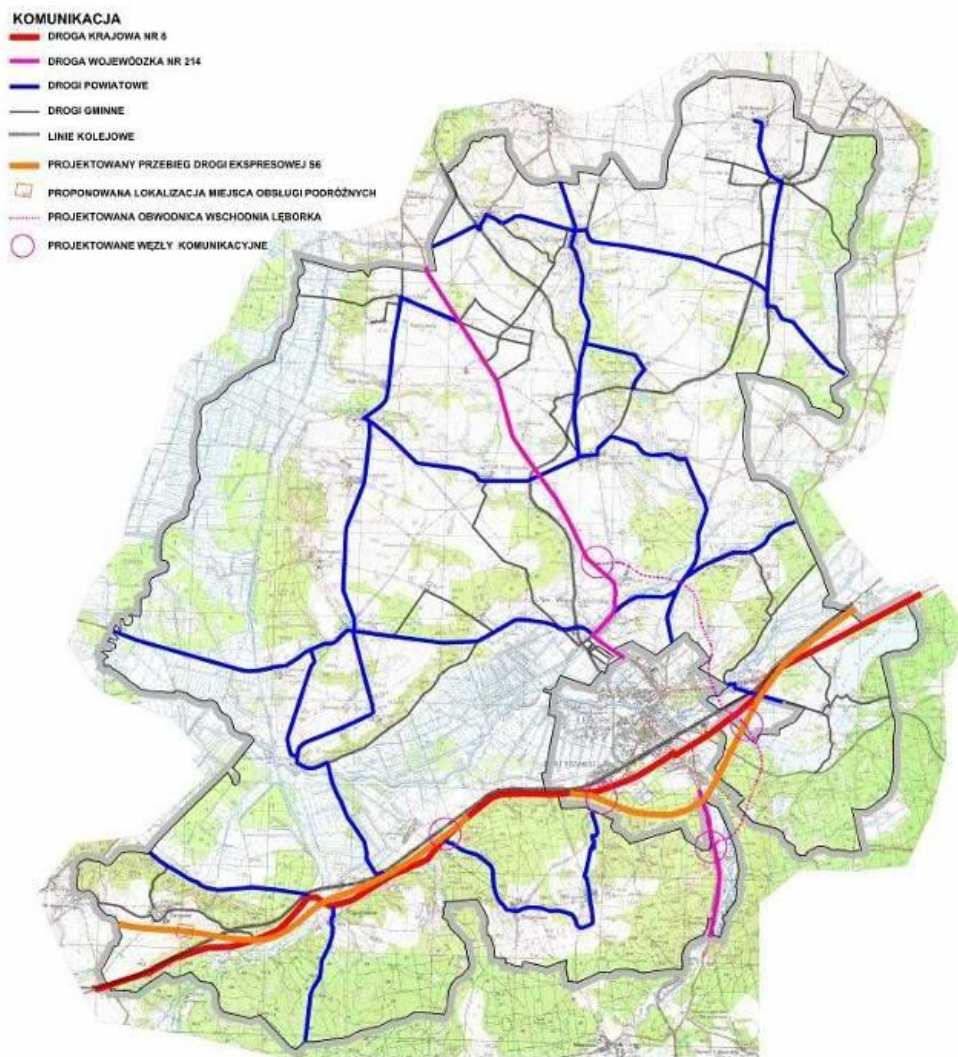
4. Zasoby

Infrastruktura transportowa i komunikacyjna

Infrastruktura drogowa

Sieć dróg publicznych w Gminie Nowa Wieś Lęborska tworzą: droga krajowa, droga wojewódzka, drogi powiatowe (14 odcinków) i drogi gminne (blisko 60 odcinków). Analizując istniejący układ dróg kołowych w gminie Nowa Wieś Lęborska stwierdzono, że należy podzielić układ komunikacyjny na trzy grupy:

- nadrzędny układ komunikacyjny – drogi krajowe i drogi wojewódzkie – razem ok. 35 km;
- podstawowy układ komunikacyjny – drogi powiatowe – ok. 100 km;
- pomocniczy układ komunikacyjny – publiczne drogi gminne – ok. 75 km.

źródło: opracowanie własne

Nadrzędny układ komunikacyjny w gminie Nowa Wieś Lęborska stanowią: droga krajowa nr 6 oraz droga wojewódzka nr 214.

Drogi układu nadrzędnego na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska.

Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa drogi
DK nr 6	Szczecin – Gdynia (Trójmiasto)	GP
DW nr 214	Łeba – Lębork – Sierakowice - Kościerzyna	G

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

W dokumentach planistycznych wyższego rzędu planowane są następujące inwestycje:

- budowa nowego przebiegu i zmiana klasy drogi krajowej DK6 – na drogę ekspresową S – planowane są dwa odcinki tej drogi na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska;
- rekomendowana lokalizacja obwodnicy wschodniej Lęborka w ramach drogi wojewódzkiej nr 214.

Drogi układu podstawowego powinny zapewniać powiązanie gminy z powiatem oraz pełnić funkcję głównych powiązań sieci osadniczej na obszarze gminy. Do układu podstawowego dróg winny należeć drogi stanowiące powiązania miast będących siedzibami powiatów z siedzibą gmin oraz siedzibami gmin między sobą. Do dróg układu podstawowego zaliczono wszystkie drogi zarządzane przez powiat lęborski.

Powiatowe drogi na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska

Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa drogi
1309G	Łebień – Garczegorze – Janowice – do DP 1311G	Z
1183G	Stowęcino – Redkowice – N.Wieś Lęborska	Z
1187G	Czerwieniec – Laska – Pogorzelice	L
1310G	Dp nr 1183G – Chocielewko Dolne – DK nr 6	L
1311G	DW nr 214 – Janowice-Redkowice – Chocielewko	Z
1312G	Lędziechowo – Łebień – Rekowo Lęborskie	Z
1314G	DP nr 1309G – Obliwice	L
1315G	Garczegorze – Wilkowo Nowowiejskie – DP nr 1322G	L
1316G	Nowa Weś Lęborska – DP nr 1322G	L
1318G	Bąsewice – Rekowo Lęborskie – Łęczyce	Z
1320G	Pogorzelice – Unieszyno	Z
1322G	Lębork – Kębłowo Nowowiejskie	Z
1325G	DKnr 6 – Dziechlino – Małoszyce – Lębork	L
1329G	Lębork – Mosty – Lubowidz	L

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Wg standardów drogi układu podstawowego powinny spełniać wymagania przynajmniej klasy L (droga lokalna), w niektórych przypadkach Z – droga zbiorcza. Stan dróg układu podstawowego można określić jako średni przechodzący w słaby. Większość dróg ma niestandardowe (co do klasy dróg) szerokości, brak wytworzonego pobocza, wiele ubytków w nawierzchni oraz kolizyjność szczególnie z ruchem pieszym i rowerowym. W granicach gminy Nowa Wieś Lęborska wszystkie drogi układu podstawowego powinny posiadać min. klasę L.

Drogi układu pomocniczego wspomagają układ podstawowy w bezpośredniej obsłudze komunikacyjnej gminy, zapewniając obsługę sieci osadniczej skupionej i rozproszonej oraz dojazd

do ośrodków turystycznych, lasów i pól. Sieć dróg w Gminie Nowa Wieś Lęborska obsługuje gminę w dostatecznym stopniu. Jedynym ograniczeniem jest stan techniczny nawierzchni lub, w przypadku dróg gminnych – brak nawierzchni utwardzonej, co przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych utrudnia lub uniemożliwia przejazd po odcinkach gruntowych. Na terenie gminy występują drogi rolnicze- polne o statusie dróg wewnętrznych. Zarówno przebieg jak i parametry tych dróg zależne są wyłącznie od właścicieli terenów, po których przebiegają i nie podlegają regulacjom zawartym w niniejszym Studium. Teren gminy cechuje duża ilość malowniczo poprowadzonych dróg, co prawda o niskim standardzie, ale również o małym natężeniu ruchu. Stwarza to możliwość wykorzystania ich jako szlaków rowerowych, tras spacerowych oraz tras do wędrówek konnych. Szczególnie dobrze nadają się do tych celów drogi leśne

Komunikacja kolejowa

Przez gminę Nowa Wieś Lęborska przebiega pierwszorzędna linia kolejowa nr 202 Gdańsk – Stargard Szczeciński obsługująca ruch pasażerski oraz towarowy. Przewiduje się budowę drugiego toru kolejowego. Na terenie gminy znajdują się trzy przystanki/stacje: Lębork Mosty, Leśnice, Pogorzelice.

Przez gminę przebiega linia kolejowa nr 229: Kartuzy – Lębork o znaczeniu lokalnym, dla której rozwój będzie następował w wyniku modernizacji lub rewitalizacji jako linii stanowiącej dojazd do miejscowości nadmorskiej Łeba. Ruch pasażerski prowadzony na odcinku Lębork – Łeba jest prowadzony sezonowo. Na terenie gminy znajdują się trzy przystanki/stacje: Nowa Wieś Lęborska, Garczegorze, Lędziechowo.

Na terenie gminy zlokalizowana jest również nieczynna linia kolejowa nr 230 Wejherowo–Garczegorze (ruch pasażerski zawieszono 31 maja 1992 r.), jednak wymagane byłoby wykonanie szeregu analiz celowości i możliwości reaktywacji przewozów na tej linii.

Transport publiczny

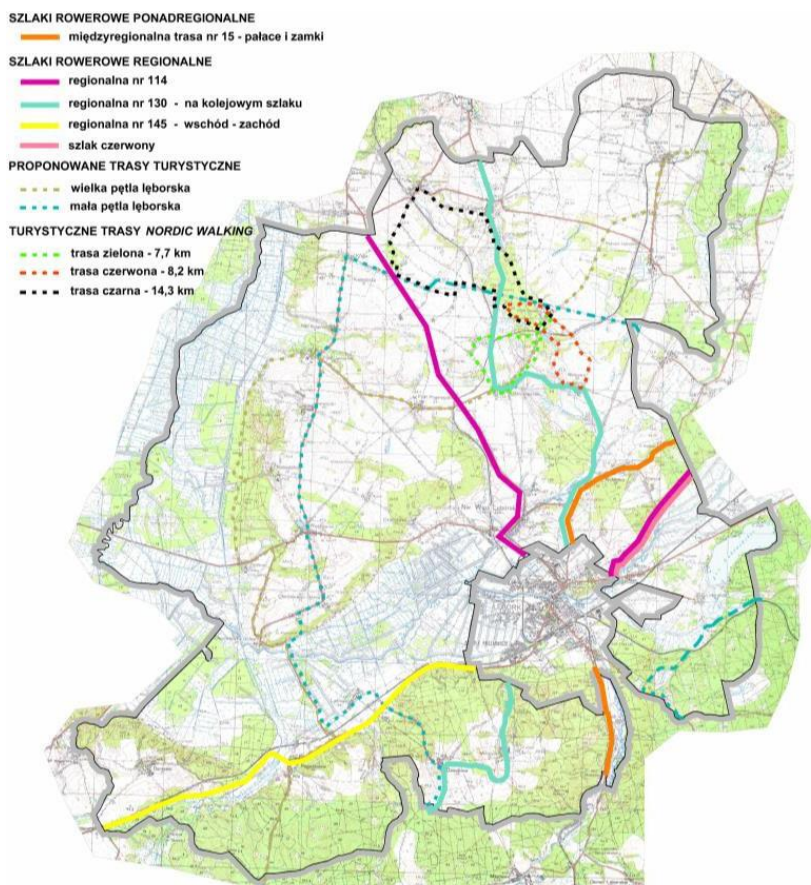
Na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska nie ma przewoźników obsługujących transport publiczny. Gmina terytorialnie okala miasto Lębork i korzysta z komunikacji miejskiej – ZKM Lębork (miejscowości Kębłowo Nowowiejskie, Mosty, Lubowidz, Czarnówko, Redkowice, Chocielewko). W gminie zlokalizowanych jest najwięcej, bo 110 przystanków – jedna trzecia wszystkich w powiecie lęborskim. Gmina razem z powiatem lęborskim i ościennymi gminami przeznacza dotację celową dla PKS-u na pokrycie kosztów organizacji i świadczenia usług publicznego transportu zbiorowego na ich terenie. Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska nie ma miejscowości wykluczonych komunikacyjnie z uwagi na połączenia autobusowe obsługiwane przez przewoźników prywatnych.

Ścieżki rowerowe

Układ tras rowerowych na terenie gminy tworzą:

- międzyregionalna trasa nr 15 – Trasa pałaców i zamków;
- regionalna trasa rowerowa nr 114 Wejherowo – Luzino – Łęczyce – Lębork – Nowa Wieś Lęborska – Wicko – Łeba (wzdłuż drogi wojewódzkiej 214 oraz dróg gminnych);
- regionalna trasa rowerowa nr 130 – Na kolejowym szlaku, Miastko – Tuchomie – Bytów – Pomysk – Czarna Dąbrówka – Cewice – Nowa Wieś Lęborska – Lębork – Wicko - Łeba (wzdłuż dróg powiatowych nr 1309, 1315, 1322, 1325 oraz dróg gminnych);

- regionalna trasa rowerowa nr 145 – Trasa Wschód-Zachód, Słupsk – Redzikowo – Domaradz – Poganice – Darżyno – Chlewnica – Pogorzelice – Bąkowo – Lębork (wzdłuż obecnej DK nr 6).

źródło: opracowanie własne

Gospodarka odpadami

Miejscem zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przewidzianych do składowania z terenu Gminy Nowa Wieś Lęborska w 2021 r. jest Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o., (Czarnówko 34, Nowa Wieś Lęborska). Corocznie zwiększa się udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odebranych odpadów komunalnych. Jest to zjawisko bardzo korzystne, świadczące o rosnącym poziomie świadomości społeczeństwa w zakresie gospodarowania odpadami.

Gmina Nowa Wieś Lęborska jak wszystkie inne w kraju zostały zobowiązane do osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Gminom, które nie wywiążą się z nałożonego obowiązku będą naliczane kary pieniężne. W gminach w ostatnich latach pojawia się problem osiągania odpowiedniego poziomu recyklingu. Gmina Nowa Wieś Lęborska w 2019 i 2020 roku osiągnęła poziom recyklingu:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: w roku 2019 – wyniósł 35 %, (przy prawidłowo nałożonym 40%) w roku 2020 – również nie został osiągnięty 34 % (przy nałożonym 50%);

- b) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: w roku 2019 – został osiągnięty i wyniósł 44 %, (przy założeniu 40%) w roku 2020 – wyniósł 47 %, (przy założeniu 35%);
- c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne: w roku 2019 – został osiągnięty i wyniósł 100 %, w roku 2020 – został osiągnięty i wyniósł 100 %.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany jest przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o. Do PSZOK właściciele nieruchomości mogą oddawać: papier i tekturę, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, szkło opakowaniowe, odpady biodegradowalne, chemikalia (farby, lakiery, rozpuszczalniki, środki ochrony roślin), zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (czysty gruz), zużyte opony. Meble i inne odpady wielkogabarytowe, a także zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny były odbierane w formie wystawki zgodnie z harmonogramem. Poza harmonogramem jest możliwe ich dostarczenie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami. Przeterminowane leki oraz odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku przyjmowania produktów medycznych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomów substancji we krwi - w szczególności igły i strzykawki należy gromadzić w pojemniku umieszczonym w aptece w Nowej Wsi Lęborskiej znajdującej się przy ośrodku zdrowia.

Zużyte baterie należy gromadzić w pojemnikach umieszczonych w urzędach, placówkach oświatowych oraz wybranych sklepach ze sprzętem elektrycznym i oświetleniowym. Odpady niebezpieczne, np. kleje, rozpuszczalniki, środki ochrony roślin, opakowania po tych substancjach, lampy fluorescencyjne i akumulatory należy dostarczać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Należy podkreślić, że w kolejnych latach ważnym zadaniem jest właściwe gospodarowanie odpadami. Podstawowym kierunkiem jest zwiększenie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów, które jest ciężko uzyskać. Zakład Zagospodarowania Odpadów "Czysta Błękitna Kraina" Sp. z o.o. w Czarnówku w lutym 2020 roku zakończył inwestycję pod nazwą „Rozbudowa kompostowni w RIPOK Czarnówko”. Przedmiotem inwestycji była min: budowa 3 bioreaktorów o konstrukcji żelbetonowej odpornej na działania agresywnego środowiska panującego wewnątrz bioreaktorów; budowa systemu napowietrzania, składającego się z wentylatorów oraz kanałów napowietrzania zapewniających odpowiednie napowietrzanie kompostowanych odpadów; budowa systemu zraszania zlokalizowanego wewnątrz bioreaktorów, oddzielnie dla każdej komory; budowa pełnej infrastruktury: wodociągowej, kanalizacji technologicznej, kanalizacji deszczowej zbiornika na ścieki procesowe, zbiornika na wody deszczowe, instalacji Aparatury Kontrolno-Pomiarowej i Automatyki.

Grunty składowisk odpadów komunalnych po zakończeniu ich eksploatacji wymagają, jak wszystkie nieużytki rekultywacji i ponownego zagospodarowania. Zadaniem rekultywacji jest odtworzenie poprzez całokształt działań starych lub stworzenia nowych walorów użytkowych terenu zajętego przez

wysypisko odpadów. Przywrócenie gruntem właściwości użytkowych ma na celu stworzenie na rekultywowanym terenie warunków siedliskowych dla roślin.

Na terenie gminy usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczy konsorcjum firm Remondis i Agora. Firma została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. Miejsce zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania: Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Czarnówku. Akcja selektywnego odbioru odpadów komunalnych prowadzona jest na terenie gminy już od wielu lat. Coraz więcej osób dostrzega w segregacji odpadów oszczędności własnych środków. Ponadto daje się zauważyć oszczędność przy wytwarzaniu nowych produktów z surowców wtórnych. W gminie segregacja prowadzona jest na dwa sposoby: u źródła i w systemie pojemnikowym na terenie zabudowy wielorodzinnej. Uprawniony podmiot odbiera i unieszkodliwia przeterminowane leki oraz niekwalifikujące się odpady medyczne powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi w szczególności igieł i strzykawek z apteki w Nowej Wsi Lęborskiej. Mieszkańcy gminy mogą bezpłatnie przekazywać odpady komunalne do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), zlokalizowanego przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Czarnówku. Na terenie gminy prowadzona jest w wyznaczonych punktach zbiórka baterii - placówki oświatowe, instytucje publiczne.

W ramach konkursu „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego” ze środków przyznanych w roku 2019 skorzystało 17 nieruchomości na demontaż, transport i utylizację w kwocie 45 054,00 zł brutto i usunięto łącznie 78,68 ton płyt cementowo-azbestowych. Akcja demontażu, transportu i utylizacji wyrobów azbestowych odbyła się na terenie Gminie Nowa Wieś Lęborska i trwała od listopada 2019 roku do listopada 2020 roku. Zadanie dotyczyło nieruchomości znajdujących się na terenie miejscowości: Lędziechowo, Dziechlino, Nowa Wieś Lęborska, Chocielewko, Niebędzino, Krępa Kaszubska, Czarnówko, Kębłowo Nowowiejskie oraz Karlikowo Lęborskie. Na 3 z tych posesji usunięto i przekazano do utylizacji także płyty azbestowe zgromadzone luzem w ilości 7,18 ton. Natomiast ze środków przyznanych w roku 2020 w kwocie 1 536,00 zł brutto usunięto łącznie 3,00 ton płyt cementowo-azbestowych. Zadanie objęło 3 nieruchomości, znajdujące się na terenie gminy. Zadanie dotyczyło nieruchomości znajdujących się na terenie miejscowości: Czarnówko, Łebień i Janowice. Na terenie 2 nieruchomości dokonano demontażu, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest w ilości 2,12 ton, natomiast z 1 nieruchomości tylko dokonano transportu i utylizacji w ilości 0,88 tony.

W ramach programu „Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej” (ogłoszonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie) 33 skorzystało z możliwości przekazania odpadów i łącznie zutylizowano 30,75 Mg odpadów.

Elektroenergetyka

Teren Gminy Nowa Wieś Lęborska zaopatrywany jest w energię elektryczną przez przedsiębiorstwo energetyczne ENERGA-Operator S.A. Przez teren gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400kV – Słupsk-Żarnowiec – o znaczeniu krajowym oraz linie elektroenergetyczne WN 110 kV Darżyno-Lębork-Żarnowiec i Lębork-Wicko-Żarnowiec o znaczeniu regionalnym. Zasilanie gminy odbywa się rozbudowanym układem sieci przesyłowych SN 15kV oraz sieci niskiego napięcia nn

poprzez stacje transformatorowe. Ze względu na rozwój terenów mieszkaniowych w niektórych miejscowościach gminy należy przewidzieć modernizację i rozwój istniejącej sieci oraz budowę w razie potrzeby nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV. Energetyka na terenie gminy przygotowana jest na dostarczanie zwiększonej ilości mocy wg zamówienia i potrzeb klienta, zgodnie z obowiązującym prawem energetycznym. W sieci 15kV oraz stacjach transformatorowych możliwe jest zwiększenie dostawy mocy np. do celów ogrzewania. W przypadku niektórych stacji transformatorowych może się to wiązać z koniecznością wymiany transformatorów na jednostki odpowiednio większe, łącznie z dostosowaniem sieci do przesyłu zwiększonej mocy i dobudową dodatkowych odcinków linii kablowych.

Odnawialne źródła energii i ochrona środowiska

Odnawialne źródła energii (OZE) są to takie źródła energii, które ulegają odnowieniu w naturalnych procesach, w związku z czym ich używanie nie wiąże się z długotrwałym ich deficytem. OZE stanowią alternatywę dla tradycyjnych i nieodnawialnych źródeł energii (paliw kopalnych). W warunkach Polskich możliwości rozwoju OZE obejmują przede wszystkim:

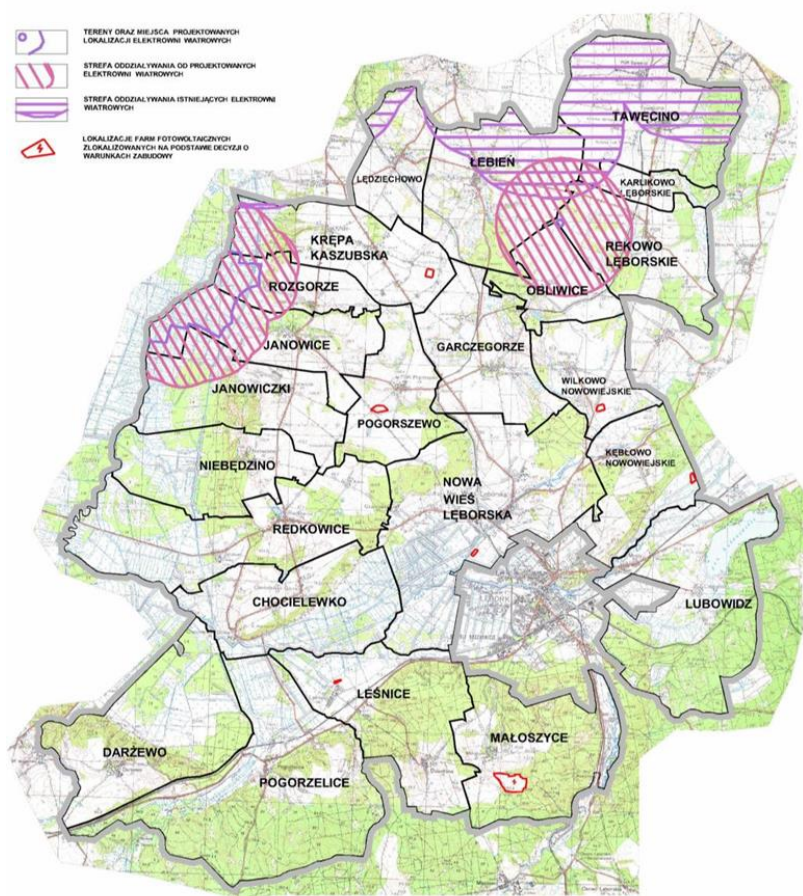
- energię promieniowania słonecznego;
- energię wody;
- energię wiatru;
- energię zasobów geotermalnych głębokich;
- energię otoczenia pozyskiwaną przez pompy ciepła, w tym geotermia płytka;
- energię wytworzoną z biopaliw stałych, biogazu i biopaliw ciekłych.

Pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł jest zdecydowanie bardziej przyjazne środowisku aniżeli pozyskiwanie energii ze źródeł tradycyjnych (paliw kopalnych). Wskutek wykorzystania energii odnawialnej ogranicza się szkodliwe oddziaływania energetyki na środowisko, w tym zwłaszcza zmniejsza się emisję substancji szkodliwych do atmosfery. Rozwój wykorzystania energii odnawialnej prowadzony jest w obszarach:

- pozyskiwania energii elektrycznej;
- pozyskiwania ciepła i chłodu;
- pozyskiwania biokomponentów wykorzystywanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych.

Na obszarze gminy Nowa Wieś Lęborska przewiduje się lokalizację farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych. Równocześnie dopuszcza się budowę nowych GPZ (główny punkt zasilający) lub rozbudowę istniejących GPZ dla potrzeb farm wiatrowych i fotowoltaicznych, zgodnie z warunkami gestora sieci. Wskazuje się na możliwość prowadzenia sieci infrastruktury technicznej (energetycznej) tj. nowych linii napowietrznych lub kablowych 110kV lub 15kV celem wyprowadzenia mocy wygenerowanej przez elektrownie wiatrowe i fotowoltaiczne do sieci energetycznej od stacji GPZ 110/15KV do miejsc podłączenia wskazanych przez Operatora Systemu Przesyłowego lub miejscowego Operatora Systemu Dystrybucyjnego.

Elektrownie wiatrowe i ich strefy oddziaływania.

źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Wieś Lęborska

W celu ochrony środowiska przyrodniczego winny być podjęte działania zmierzające do zmiany nośników z energii cieplnej węgla kamiennego i drewna na energię elektryczną i gaz ziemny, płynny olej opałowy oraz stosowanie źródeł odnawialnych do produkcji ciepła i energii elektrycznej (elektrownie wodne), baterie fotowoltaiczne i ewentualne wykorzystanie biogazu z gminnego składowiska odpadów. Zaleca się poprawę sieci elektroenergetycznej na terenach wiejskich poprzez modernizację sieci rozdzielczej i stacji transformatorowych z zastosowaniem rozwiązań podziemnych kablowych. Zaleca się także poprawę sieci elektroenergetycznej na terenach wiejskich poprzez modernizację sieci rozdzielczej i stacji transformatorowych z zastosowaniem rozwiązań podziemnych kablowych.

Gospodarka wodno-ściekowa

Dostarczenie potrzebnej ilości wody pitnej dla osiedli mieszkaniowych stanowi zasadniczy warunek rozwoju, a także poprawy warunków bytowych i zdrowotnych ludności. Pierwotnie jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę na wsi były studnie kopane lub płytkie studnie wiercone. Obecnie większość mieszkańców gminy zaopatrywana jest w wodę z ujęć głębinowych i wodociągów.

Na terenie gminy istnieje 20 ujęć wody. Część gminy (Nowa Wieś Lęborska, Kęblowo Nowowiejskie, Ługi, Mosty) jest zaopatrywana w wodę z ujęć znajdujących się na terenie Lęborka. Poza Gminnym Zakładem Usług Komunalnych, który obsługuje zdecydowaną większość sieci na terenie gminy Nowa

Wieś Lęborska, utrzymaniem części sieci wodociągowej zajmuje się również MPWiK Lębork (Mosty, Lubowidz, Rybki) oraz spółdzielnie mieszkaniowe Kębłowo.

Ujęcia wody pitnej wraz z siecią wodociągową w gminie Nowa Wieś Lęborska

L.p.	Lokalizacja	Długość wodociągu	Ujęcie wody	Rodzaj materiałów
1.	Chocielewko	11,1 km	1	Żeliwne 0,8km, PCV 4,0km, PE 5,0km, a-c 1,3km
2.	Czarnówko	6,4 km	1	PCV 3,5km, PE 2,0km, a-c 0,9km
3.	Darzewo	3,6 km	1	PCV 2,6km, rury żeliwne 0,6km, a-c 0,4km
4.	Dziecholino	1,6 km	1	Rury żeliwne 1,2km, PE 0,4km
5.	Garczegorze	6,4 km	1	Żeliwne 0,5km, PCV 1,9km, PE 1,1km, a-c 2,9km
6.	Janowice	2,7 km	1	Żeliwne 0,3km, PCV 2,0km, a-c 0,4km
7.	Janowiczki	4,9 km	1	Żeliwne 0,8km, PCV 1,0km, a-c 0,9km, PE 2,2km
8.	NWL- Kębłowo	6,9 km	Brak ujęcia (przyłączenie do miasta Lębork)	Żeliwne 1,0km, PCV 1,7km, a-c 1,0km, PE 3,2km
9.	Krępa Kaszubska	7,4 km	1	Żeliwne 3,0km, PCV 0,6km, a-c 2,5km, PE 1,3km
10.	Leśnice Południe	0,6km	1	Żeliwne 0,6km
11.	Leśnice Północ	1,8km	1	Żeliwne 1,1km, PCV 0,4km, a-c 0,2km, PE 0,1km
12.	Lędziechowo	0,9 km	1	Żeliwne 0,4km, PCV 0,1km i inne 0,4km
13.	Lubowidz	4,7 km	1	PCV 3,0km, PE-0,1km
14.	Łebień	7,4 km	1	Żeliwne 1,0km, PCV 2,8km, , PE 3,6km
15.	Ługi - Mosty	4,0 km	Brak ujęcia (przyłączenie do miasta Lębork)	PCV 4,0km
16.	Małoszyce	1,0 km	1	Żeliwne 0,9km, PCV 0,1km
17.	Nowa Wieś Lęborska	19,2 km	Brak ujęcia (przyłączenie do miasta Lębork)	PCV 11,3km, a-c 3,3km, PE 4,6km
18.	Obliwice	1,1 km	1	Żeliwne 1,1km
19.	Pogorzelice	0,6 km	1	PCV 1,6km
20.	Redkowice	2,0 km	1	PCV 0,8km, a-c 0,8km, inne 0,4km
21.	Tawęcino	12 km	1	Żeliwne 3,7km, a-c 5,6km, PCV 2,0km, inne 0,7km
22.	Wilkowo	1,7 km	1	Żeliwne 0,6km, PCV 1,1km
23.	Żelazkowo	0,9 km	1	Żeliwne 0,6km, PE 0,3km

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Z analizy układu wodociągów wynika, że specyfika terenu polega na lokalizacji szeregu małych ujęć wody zaopatrujących bezpośrednio sąsiadujące miejscowości. Zbyt duża ilość małych ujęć powoduje problemy z utrzymaniem jakości wody pitnej. Problematyczne jest również to, że stan ujęć wodnych nie jest do końca uregulowany. Istnieje wiele ujęć wodnych prywatnych lub w zasobach ANR (Agencja Nieruchomości Rolnych), które nie są własnością gminy, co powoduje utrudnione nimi gospodarowanie. Sieć wodociągowa zabezpiecza wodę w większości miejscowości, lecz jej stan nie jest zadowalający. W niektórych przypadkach oparty jest na dawnej sieci żeliwnej uzupełnianej przez nowe linie.

Średnie zużycie wody w Gminie Nowa Wieś Lęborska na jednego mieszkańca wynosi 32,2 m³ na rok, co jest niższym zużyciem wody niż średnia dla powiatu lęborskiego wynosząca 35,8 m³ na osobę (a także dla województwa pomorskiego - 35,5 m³; jak i całej Polski - 33,9 m³).

	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	117,5	118,2	119,2	120,4	121,9
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	107,4	108,1	109,1	110,3	112,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2 232	2 288	2 260	2 299	2 372
awarie sieci wodociągowej [szt.]	31	26	23	32	21
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam³]	465,9	465,5	494,9	459,6	441,5
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m³]	34,5	34,3	36,5	33,8	32,2
ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	11 778	11 883	11 833	11 915	bd

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, bd – brak danych

Zgodnie z Uchwałą Nr 188/XVII/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 stycznia 2016 r. zmieniającą uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji Lębork i wyznaczenia aglomeracji Lębork, wyznaczono aglomerację Lębork z oczyszczalnią ścieków w Lęborku, obejmującą m. in. następujące miejscowości położone na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska: Jamy, Kębłowo Nowowiejskie, Leśnice, Lubowidz, Łowcze, Ługi, Mosty, Nowa Wieś Lęborska i Rybki. Zgodnie z tą uchwałą odprowadzenie ścieków sanitarnych z rejonu w/w miejscowości powinno odbywać się poprzez sieć kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Lęborku.

W większości obszaru znajdującego się w granicach aglomeracji w ramach gminy Nowa Wieś Lęborska, sieć kanalizacji sanitarnej została wybudowana i oddana do użytku. W pozostałych miejscowościach, które znajdują się poza granicami aglomeracji, ścieki odprowadzane są poprzez sieci kanalizacji sanitarnej do małych, lokalnych oczyszczalni ścieków bądź do indywidualnych zbiorników lub przydomowych oczyszczalni.

L.p.	Miejscowość	Dane dotyczące oczyszczalni	Długość sieci kanalizacji sanitarnej
1.	Darzewo	Oczyszczalnia ścieków, stan dobry, przepustowość projektowa: 14,4dm ³ /d, obciążenie – 180 [RLM]	0,8km
2.	Janowice	Oczyszczalnia ścieków, stan dobry, przepustowość projektowa: Qdmax=65m ³ /d, obciążenie – 334 [RLM]	1,4km
3.	Janowiczki	Niebędzino, zbiornik bezodpływowy	0,6km
4.	Leśnice Południe	Oczyszczalnia ścieków, stan dobry, przepustowość projektowa: Qdmax=50m ³ /d, obciążenie – 227 [RLM] UWAGA: planowane przyłączenie do oczyszczalni ścieków w Lęborku	0,4km
5.	Leśnice Północ	Oczyszczalnia ścieków, stan średni, przepustowość projektowa: Qdmax=47m ³ /d, obciążenie – 300 [RLM], biologiczna UWAGA: planowane przyłączenie do oczyszczalni ścieków w Lęborku	0,8km
6.	Łebień	Oczyszczalnia ścieków, stan dobry, przepustowość projektowa: Qdmax=67,6m ³ /d, obciążenie – 433 [RLM]	1,0km
7.	Nowa Wieś Lęborska	Ścieki odprowadzane do oczyszczalni ścieków w Lęborku	3,5km, w tym 1,6km tłoczna
8.	Obliwice	Zbiornik bezodpływowy	0,8km
9.	Pogorszewo	Oczyszczalnia ścieków, stan dobry, przepustowość projektowa: Qdmax=45m ³ /d, obciążenie – 384 [RLM]	0,8km

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska, zgodnie z danymi GUS, w 2020 wyniosła 49,4 km. W tym czasie z kanalizacji korzystało 5 482 osób (stan na 2019 rok). Ilość odprowadzonych ścieków wyniosła 155,7 dm³.

Ścieki trafiają do czterech komunalnych oczyszczalni ścieków (Darzewo, Janowice, Pogorszewo i Łebień). Z miejscowości Nowa Wieś Lęborska i Mosty ścieki kierowane są siecią kanalizacyjną do miejskiej oczyszczalni ścieków w Lęborku.

Na pozostałych obszarach gospodarka ściekowa nie jest w pełni rozwiązana. Ścieki trafiają do zbiorników bezodpływowych, z których wywożone są do punktów zlewnych w oczyszczalni ścieków lub przez zbiorniki przepływowe odprowadzane do gruntu.

	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	37,5	37,7	37,7	37,7	49,4
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	29,9	30,1	30,1	30,1	42,3
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	29,9	30,1	30,1	30,1	42,3

eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej [km]					
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	871	902	823	830	852
awarie sieci kanalizacyjnej [szt.]	3	6	8	6	4
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam³]	160,8	164,5	175	167,9	155,7
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	5 557	5 683	5 435	5 482	bd

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, brak danych

System ciepłowniczy i gazowniczy

Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska najczęściej spotykanym źródłem ciepła są lokalne kotłownie oparte o paliwa stałe lub ciekłe. Wyróżniono następujące grupy obiektów, pod względem funkcji:

- budynki prywatne w tym siedliska rolnicze (ok. 1800 obiektów) – najczęstszym sposobem zaopatrzenia w ciepło są tradycyjne indywidualne piece na węgiel, drewno lub miął, coraz częściej wprowadzane są kotły na olej opałowy lub gaz ciekły, najrzadszą formą produkcji ciepła jest energia elektryczna;
- budynki mieszkalne komunalne (ok. 330 obiektów - w tym budynki wielorodzinne po byłych PGR);
- budynki użyteczności publicznej – lokalne kotłownie w oparciu o węgiel, olej opałowy, drewno, gaz. Planuje się systematyczną modernizację źródeł ciepła;
- budynki usługowe i przemysłowe (ok. 700 podmiotów gospodarczych) – indywidualne źródła ciepła w oparciu o paliwa stałe i ciekłe.

Zaopatrzenie Gminy Nowa Wieś Lęborska w ciepło rozwiązane jest poprzez sieć gazową, lokalne kotłownie dla potrzeb budynków użyteczności publicznej i usługowej oraz kotłownie i paleniska indywidualne w budynkach jednorodzinnych, gdzie źródłami ciepła są głównie węgiel kamienny lub miął (ponad 70%).

Sytuację termoizolacyjną budynków można określić jako złą. Większość obiektów powstałych przed rokiem 1989 r. nie spełnia norm termoizolacyjnych budynków. Niewiele jest inwestycji na terenie gminy podlegających na dociepleniu istniejących budynków i poprawie ich termoizolacyjności. W najgorszym stanie pozostają budynki zbudowane w osiedlach PGR oraz obiekty zbudowane przed 1945 r. Budynki powstałe po 1990 r. spełniają normy termoizolacyjne i nie wymagają takich inwestycji.

Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska przebiega gazociąg DN 700, którego budowę zakończono w 2015 r. Jest to gazociąg wysokiego ciśnienia o znaczeniu strategicznym dla Pomorza, relacji Szczecin-Gdańsk. Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska gazociąg przebiega przez miejscowości: Wilkowo Nowowiejskie, Garczegorze, Pogorszewo, Redkowice i Żelazkowo. Zgodnie z danymi GUS na terenie gminy odbiorcami gazu było 452 gospodarstw, a ilość ludności korzystającej z sieci gazowej to 1 672 osób (stan na 2019 rok).

	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci ogółem [m]	46 830	47 279	47 979	51 849	bd
długość czynnej sieci przesyłowej [m]	21 067	21 067	21 067	21 067	bd
długość czynnej sieci rozdzielczej [m]	25 763	26 212	26 912	30 782	bd
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) [szt.]	393	410	427	455	bd
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	371	388	405	432	bd
odbiorcy gazu [gosp.]	421	417	420	452	bd
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	353	351	353	310	bd
zużycie gazu [MWh]	3 978,4	3 847,1	4 071,3	5 506,9	bd
ludność korzystająca z sieci gazowej [os.]	1 600	1 576	1 571	1 672	bd

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, bd – brak danych

Na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska zlokalizowano dwie stacje gazowe: średniego ciśnienia Mosty k/Lęborka o przepustowości 1600m³/h i wysokiego ciśnienia Ługi o przepustowości 6000 m³/h.

Mając na uwadze walory gazu ziemnego jako czynnika energetycznego umożliwiającego realizację polityki proekologicznej, warto podjąć działania mające na celu lobbowanie na rzecz dalszego rozwoju systemu gazowniczego w Gminie Nowa Wieś Lęborska. Zalecane jest opracowanie koncepcji programowej gazyfikacji Gminy, uwzględniającej w szczególności wielkości zapotrzebowania na gaz poszczególnych miejscowości oraz określającej opłacalność całej inwestycji dla terenów Gminy.

Telekomunikacja

Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska funkcjonują obecnie dwa podstawowe systemy połączeń telekomunikacyjnych: telekomunikacja kablowa oraz niezależne sieci telefonii komórkowych bazujących na stacjach przekaźnikowych i falach radiowych. Niektóre miejscowości gminy zostały przyłączone do sieci światłowodowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

Mieszkalnictwo

Mieszkaniowy zasób gminy tworzą lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach mieszkalnych i mieszkalno-użytkowych stanowiących własność gminy oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych stanowiących współwłasność z gminą Nowa Wieś Lęborska. Stan techniczny lokali i budynków wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego gminy wynika z wieku tego zasobu oraz aktualnych możliwości finansowych Gminy Nowa Wieś Lęborska. Duża część budynków wymaga przeprowadzenia remontu gruntownego i modernizacji.

W roku 2020 na terenie gminy znajdowało się 2 727 budynków mieszkalnych. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi 94,3 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę to 25,5 m² (stan na koniec 2019). Sytuacja mieszkaniowa w gminie rozwija się w stabilnym, stale rosnącym tempie – co jest istotnym czynnikiem przy stale rosnącej liczbie mieszkańców.

Na terenie gminy działają trzy spółdzielnie mieszkaniowe:

- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Nowej Wsi Lęborskiej, ul. Grunwaldzka 24B;
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Łebieniu, Łebień 99A;
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kębłowie Nowowiejskim, Kębłowo Nowowiejskie 27.

Zasoby mieszkaniowe w gminie Nowa Wieś Lęborska w latach 2016-2020

Zasoby mieszkaniowe	2016	2017	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne ogółem	2 476	2 508	2 536	2 673	2 727
Mieszkania – ogółem					
Mieszkania	3 563	3 601	3 633	3 684	bd
Izby	15 828	16 025	16 186	16 406	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	328 996	334 791	339 665	347 574	bd
Mieszkania – wskaźniki					
przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania [m ²]	92,3	93,0	93,5	94,3	bd
przeciętna pow. użytk. mieszkania na 1 os. [m ²]	24,3	24,6	25,0	25,5	bd
mieszkania na 1000 mieszkańców	263,1	264,4	267,5	270,0	bd

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS; bd- brak danych

Mieszkania oddane do użytkowania w gminie Nowa Wieś Lęborska w latach 2016-2020

Mieszkania oddane do użytkowania [ogółem]	2016	2017	2018	2019	2020
Mieszkania	28	46	38	58	67
Izby	151	239	193	249	257
Przeciętna powierzchnia użytkowa [m²]	5 352	7 159	5 826	9 071	9 689

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W skład mieszkaniowego zasobu gminy, według stanu na dzień 1 stycznia 2021 roku wchodzi:

- 6 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 387,02 m² (bez pomieszczeń przynależnych), położonych w budynkach stanowiących własność Gminy Nowa Wieś Lęborska;
- 26 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 1.541,05 m² (bez pomieszczeń przynależnych), położonych w budynkach wspólnotowych (ze wspólnotą mieszkaniową).

W sumie to 34 budynki mieszkalne i mieszkalno-usługowe, mieszczące 32 lokale mieszkalne gminne o łącznej powierzchni użytkowej 1 928,07 m².

L.p.	Miejscowość	Adres budynku	Ilość lokali mieszkalnych w budynku	Pow. użytkowa lokali [m ²]
1	Tawęcino	4	1	60,00
2	Garczegorze	54	1	27,11
3	Łebień	52	1	97,30
4	Ługi	7	1	72,80
5	Małoszyce	11	1	79,00
6	Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 24	1	50,81
		RAZEM	6	387,02

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

L.p.	Miejscowość	Adres budynku	Ilość lokali mieszkalnych budynku	Ilość lokali mieszkalnych własnościowych	Ilość lokali mieszkalnych gminnych	Pow. użytkowa lokali gminnych [m2]
1	Wilkowo Nowowiej.	22a	3	2	1	43,89
2	Chocielewko	33	4	2	2	93,32
3	Wilkowo Nowowiej.	19	3	1	2	127,12
4	Tawęcino	39/2	2	1	1	45,64
5	Pogorzelice	35	4	3	1	77,14
6	Krępa Kaszubska	12a	5	4	1	69,70
7	Krępa Kaszubska	55	6	5	1	38,69
8	Krępa Kaszubska	59	3	3	0	0,00
9	Krępa Kaszubska	12	3	3	0	0,00
10	Lubowidz	1	2	2	0	0,00
11	Leśnice	18	7	7	0	0,00
12	Łebień	9	1	1	0	0,00
13	Łebień	24	6	5	1	45,00
14	Łebień	54	3	3	0	0,00
15	Mosty	ul. Długa 6	10	9	1	39,00
16	Małoszyce	2	6	2	4	311,69
17	Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 26	2	2	0	48,64
18	Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 51	3	3	0	0,00
19	Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 54	7	5	2	114,50
20	Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 62	7	6	1	33,25
21	Nowa Wieś Lęborska	ul. Grunwaldzka 24a	3	3	0	0,00
22	Nowa Wieś Lęborska	ul. Polna 3a	12	11	1	47,90
23	Bąsewice	11	4	3	1	34,88
24	Bąsewice	6	8	6	2	127,42
25	Leśnice	10	12	11	1	92,00
26	Pogorzelice	39	6	5	1	37,27
27	Janowice	2	4	3	1	62,70
28	Janowice	1	1	0	1	51,30
RAZEM			137	111	26	1 541,05

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Gminny Zakład Usług Komunalnych

Do jednostek podległych gminie należy Gminny Zakład Usług Komunalnych (ul. Młynarska 10, Nowa Wieś Lęborska). Do zadań GZUK należy w szczególności:

- a) prowadzenie usług komunalnych w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków:
 - wydobywanie i dostarczanie wody;
 - remonty, modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnych;
 - wodno-kanalizacyjnych.

- b) koordynacja działań w zakresie remontów, modernizacji i utrzymania dróg gminnych, a w szczególności:
- utrzymanie chodników i rowów przydrożnych;
 - zimowe utrzymanie dróg;
 - zarządzanie umieszczaniem znaków obowiązujących w ruchu drogowym oraz organizacja ruchu drogowego;
 - bieżąca naprawa oraz utrzymanie dróg i drogowych obiektów.
- c) remont budynków mieszkalnych, lokali użytkowych i innych nieruchomości stanowiących własność komunalną, m.in. placówek oświatowych, przystanków, świetlic, itp.;
- d) remont i porządkowanie cmentarzy powojennych;
- e) wywóz nieczystości z zasobów mienia komunalnego;
- f) porządkowanie gminnych wysypisk śmieci;
- g) wykonywanie inwestycji i remontów w zakresie usług komunalnych zleczanych przez urząd gminy i gminne jednostki podległe.

Gminny Zakład Usług Komunalnych zarządza 112,3 km sieci wodociągowej i 37,1 km sieci kanalizacji sanitarnej.

Rok	2019	2020
Liczba wydanych warunków technicznych do gminnej sieci wodociągowej	166	210
Liczba wydanych warunków technicznych do gminnej sieci kanalizacyjnej	28	117

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Liczba odbiorców usług w gminie obsługiwanych przez zakład (według ilości umów) w roku sprawozdawczym wyniosła 3473, w tym:

Rok	2018	2019	2020
Liczba odbiorców korzystających z sieci wodociągowej jak i kanalizacyjnej	1 218	1 236	1 315
Liczba odbiorców, korzystających tylko z sieci wodociągowej	2 073	2 111	2 154
Liczba odbiorców korzystających tylko z sieci kanalizacyjnej	4	4	4

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Ponadto do najważniejszych działań w roku 2020 w zakresie działalności wodno-kanalizacyjnej należało:

- a) eksploatacja 20 ujęć wód podziemnych, które w większości składają się z dwóch studni głębinowych. Wszystkie te studnie oraz pomieszczenia hydroforni podlegają stałej kontroli Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Lęborku oraz Dozorowi Technicznemu, co wymaga od zakładu stałego monitoringu i utrzymania. Najważniejsze działania w zakresie utrzymania obiektów hydroforni i ujęć wód podziemnych:
- okresowe wymiany pomp głębinowych na ujęciach wód podziemnych;
 - kompleksowe remonty hydroforni (malowanie ścian, zbiorników hydroforowych, odżelaziaczy i odmanganiaczy oraz całej armatury w pomieszczeniu hydroforni oraz w studniach głębinowych).

- b) eksploatacja 5 oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej, co wiąże się z bieżącym utrzymaniem oczyszczalni ścieków, gdzie konserwacji podlegają głównie pompy. Obowiązkiem jest także stałe czyszczenie zraszaczy oraz czyszczenie koszy kratowych na skratki, kwartalne wywozy osadów ściekowych spod złoża i ze zbiorników wstępnych;
- c) utrzymanie 17 przepompowni ścieków, które również wymagają stałej konserwacji i czyszczenia pomp, czyszczenia pływaków oraz wybierania osadów ściekowych.

Gminny Zakład Usług Komunalnych zarządza 78,08 km dróg gminnych publicznych i ponad 700 km dróg gminnych wewnętrznych. W ciągu roku sprawozdawczego wyremontowano i przebudowano około 5,9 km dróg. Dodatkowo do najważniejszych działań w zakresie dbałości o sieć dróg należało:

- bieżące remontowanie dróg poprzez uzupełnianie dziur kruszywem łamanym – około 3,5 km oraz równanie równiarką;
- wykonanie i wyremontowanie nawierzchni asfaltowych o długości łącznej 1,1 km.

Gminny Zakład Usług Komunalnych zajmuje się również zimowym utrzymaniem dróg gminnych. Zimowe utrzymanie dróg obejmuje zakres prac mających na celu zapewnienie przejazdu dla wszystkich mieszkańców. Prace polegają wyłącznie na odśnieżaniu dróg po ustaniu opadów śniegu. Drogi gminne w większości o nawierzchni gruntowej podzielono na dwie kategorie:

- gminne przeznaczone wyłącznie do odśnieżania;
- gminne przeznaczone do odśnieżania oraz posypywania mieszanką piaskowo-solną

5. Infrastruktura społeczna

Oświata i edukacja

W gminie Nowa Wieś Lęborska funkcjonuje siedem szkół podstawowych, z czego pięć to publiczne placówki oświatowe. W strukturach czterech z nich działają przedszkola lub oddziały przedszkolne. Na terenie gminy znajdują się również gminne przedszkole i żłobek oraz jedno przedszkole niepubliczne. Część dzieci z terenu gminy realizuje obowiązek szkolny również w szkołach lęborskich.

Wykaz szkolnych placówek gminnych wraz z granicami obwodu.

Nazwa placówki	Adres siedziby	Granice obwodu
1 Szkoła Podstawowa im. Strażaków Polskich w Nowej Wsi Lęborskiej <ul style="list-style-type: none">Szkoła podstawowa	ul. Polna 9a 84-351 Nowa Wieś Lęborska	miejsowości: Nowa Wieś Lęborska, Kębłowo Nowowiejskie, Łowcze, Czarnówko
2 Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Łebieniu <ul style="list-style-type: none">PrzedszkoleSzkoła Podstawowa	Łebień 93a 84-350 Łebień	miejsowości: Łebień, Łędziechowo, Tawęcino, Rekowo Lęborskie, Karlikowo Lęborskie, Bąsewice
3 Zespół Szkół im. Męczenników Marszu Śmierci KL Stutthof w Garczegorzu <ul style="list-style-type: none">PrzedszkoleSzkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi w Garczegorzu, Krępie Kaszubskiej i Janowicach	Garczegorze 24a 84-351 Garczegorze	miejsowości: Garczegorze, Obliwice, Wilkowo Nowowiejskie, Janisławiec, Pogorszewo, Darżkowo, Krępa Kaszubska, Janowice, Rozgorze
4 Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Leśnicach <ul style="list-style-type: none">Szkoła podstawowa z oddziałem przedszkolnym	Leśnice 18a 84-342 Leśnice	miejsowości: Leśnice, Darżewo, Laska, Pogorzelice, Dziechlino, Piaskowa
5 Szkoła Podstawowa im. Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” w Redkowicach <ul style="list-style-type: none">Szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi	Redkowice 18 84-351 Redkowice	miejsowości: Redkowice, Niebędzino, Janowiczki, Żelazkowo, Kanin, Chocielewko
6 Przedszkole w Nowej Wsi Lęborskiej	ul. Przedszkolna 1 84-351 Nowa Wieś Lęborska Filia - Lubowidz 1 84-353 Lubowidz	

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Uczniowie z miejscowości: Lubowidz, Jamy, Ługi, Małoszyce, Mosty i Rybki uczęszczają do szkół lęborskich wg poniżej przedstawionego wykazu:

Lp.	Nazwa placówki	Adres siedziby	Granice obwodu
1	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Józefa Wybickiego w Lęborku	ul. Wojska Polskiego 10 84-300 Lębork	miejsowości: Lubowidz, Jamy, Ługi, Małoszyce
2	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Olimpijczyków Polskich w Lęborku	ul. Kossaka 103 84-300 Lębork	miejsowości: Mosty
3	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Wojska Polskiego w Lęborku	ul. Kościuszki 14 84-300 Lębork	miejsowości: Rybki

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Poza placówkami oświatowymi na terenie gminy od lutego 2020 roku funkcjonuje Gminny Żłobek "Szczęśliwy Krasnal" w Nowej Wsi Lęborskiej. Pierwsze dzieci zawiąły w żłobku w dniu 13 lutego. Celem działania żłobka jest organizowanie i prowadzenie działalności profilaktyczno-zdrowotnej, opiekuńczej i wychowawczej, wspomagającej wyrównanie szans rozwoju dzieci. Żłobek oferuje 45 miejsc dla dzieci od ukończenia 20 tygodnia życia do 3 lat.

Wójt prowadzi również ewidencję szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne bądź prawne niezaliczane do sektora finansów publicznych. Zgodnie z ewidencją w Gminie Nowa Wieś Lęborska w roku 2020 działały 2 takie placówki, tj.:

- Niepubliczne Przedszkole „Michałkowo” w Mostach;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Azymut” im. Jacka Pałkiewicza w Mostach.

Liczebność uczniów w placówkach oświatowych i wychowawczych (stan na 31 grudnia 2020 roku):

		Ilość miejsc / (miejsc dostępnych)
Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Lęborskiej	Szkoła podstawowa	384
Zespół Szkół w Łebieniu	Szkoła Podstawowa	142
	Przedszkole	72 / (75)
Zespół Szkół w Garczegorzu	Szkoła Podstawowa	166
	Przedszkole i oddziały przedszkolne	75 / (99)
Szkoła Podstawowa w Leśnicach	Szkoła Podstawowa	121
	Oddział przedszkolny	22
Szkoła Podstawowa w Redkowicach	Szkoła podstawowa	146
	Oddziały przedszkolne	33
Przedszkole w Nowej Wsi Lęborskiej	Przedszkole	250 / (250)
Gminny Żłobek Szczęśliwy Krasnal w Nowej Wsi Lęborskiej	Żłobek	45 / (45)
Niepubliczne Przedszkole „MICHAŁKOWO” w Mostach	Przedszkole	55 / (72)
Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Azymut” w Mostach	Szkoła podstawowa	64

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Miernikiem, jakości nauczania w szkołach są wyniki egzaminów. Wyniki egzaminów zewnętrznych mają przede wszystkim charakter informacyjny. Należy pamiętać, że osiągnięcia uczniów są wynikiem zarówno nauczania jak i uczenia się, i zależą od następujących czynników:

- indywidualnych właściwości ucznia (uwarunkowań biologicznych, zdolności i aspiracji, motywacji i pracy samodzielnej, poczucia własnej wartości);
- środowiskowych (wpływ środowiska rodzinnego, status materialny i wykształcenie rodziców, otoczenie społeczno-ekonomiczne, sytuacja na rynku pracy, rozwój instytucji kultury);
- szkolnych – czynniki pedagogiczne (poziom, warunki i metody nauczania, staż, płeć, wiek, wykształcenie i pracowitość nauczycieli, wysokość finansowania oświaty).

W związku z zakończeniem funkcjonowania gimnazjów, rok szkolny 2019/2020 był pierwszym po reformie oświaty, w którym nie odbył się egzamin gimnazjalny. Egzamin ósmoklasisty zaś, w 2020 roku odbył się po raz drugi. W 2019 roku pierwsi uczniowie kończyli wprowadzoną w wyniku reformy szkolnictwa ośmioklasową szkołę podstawową i pisali test na jej zakończenie. Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I–VIII.

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej. Z uwagi na ogłoszoną w kraju epidemię egzamin ósmoklasisty w 2020 roku nie mógł odbyć się w pierwotnie założonym terminie. Termin egzaminu został przesunięty na dni 16-18 czerwca 2020 roku. Jeżeli z jakiegoś powodu uczeń nie mógł pisać egzaminu w terminie głównym w czerwcu, mógł zdać go w dodatkowym terminie tj. 7-9 lipca 2020 roku.

Egzamin ósmoklasisty był przeprowadzany przez trzy kolejne dni:

- pierwszego dnia – egzamin z języka polskiego, który trwał 120 minut;
- drugiego dnia – egzamin z matematyki, który trwał 100 minut;
- trzeciego dnia – egzamin z języka obcego nowożytnego, który trwał 90 minut.

Średnia wyników egzaminów szkół nowowiejskich niestety osiąga wartości niższe niż te uzyskane w całym powiecie łęborskim, województwie pomorskim jak i w całej Polsce.

Wyniki uzyskane w ogólnopolskich egzaminach (wyniki egzaminów klas ósmych w roku 2019-2020)

Nazwa przedmiotu	Egzamin ósmoklasisty (Wynik szkoły)					Średnia gminy	Średnia powiatu	woj. pomorskie	Polska	
	ZS Łebień	SP NWL	SP Redkowice	SP Leśnice	ZS Garczegorze					
Język polski	2019	52,00%	59,85%	43,44%	44,90%	54,40%	53,00%	56,00%	62,00%	63,00%
	2020	43,00%	53,49%	34,22%	66,18%	56,63%	50,00%	55,00%	58,00%	59,00%
Matematyka	2019	32,00%	29,85%	31,40%	28,00%	27,87%	30,00%	36,00%	44,00%	45,00%
	2020	38,00%	38,58%	22,44%	43,91%	31,81%	34,00%	39,00%	45,00%	46,00%
Język angielski	2019	35,00%	42,60%	33,00%	34,73%	71,00%	39,00%	49,00%	58,00%	59,00%
	2020	49,00%	40,95%	35,00%	56,55%	37,32%	42,00%	48,00%	54,00%	54,00%
Język niemiecki	2019	-	47,16%	-	23,80%	27,45%	31,00%	33,00%	35,00%	42,00%

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Kultura i sport

Władze gminy Nowa Wieś Lęborska szczególny nacisk kładą na organizację życia kulturalnego i animacyjnego mieszkańców. Oferta imprez i zajęć o charakterze kulturalno-rozrywkowym jest bardzo bogata. Cyklicznie odbywają się wydarzenia, które mają zapewnić mieszkańcom i turystom atrakcyjne spędzenie czasu wolnego. Placówką odpowiedzialną za samorządowe działania w sferze kultury jest Gminny Ośrodek Kultury mieszczący się w Nowej Wsi Lęborskiej oraz 22 podległe mu świetlice wiejskie. Placówki te realizują zadania nie tylko w dziedzinie animacji i promowania lokalnych talentów, ale także tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury, edukacji i turystyki. GOK organizuje cykliczne i jednorazowe imprezy kulturalne, rozrywkowe, animacyjne i edukacyjne. Wspiera działalność zespołów folklorystycznych, muzycznych, tanecznych i teatralnych.

Najważniejszymi wydarzeniami, tworzącymi bogaty kalendarz wydarzeń kulturalno-oświatowych są: turnieje o charakterze sportowym (warcabowy, tenisa stołowego, nordic-walking), koncerty i zajęcia muzyczne (nagrywanie na setkę, produkcje klipów, nauka gry na instrumentach) oraz konkursy plastyczne. Zajęcia plastyczne są ulubioną formą aktywności twórczej zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych korzystających z oferty GOK. Uczestnicy mają też możliwość promocji swojej sztuki, dzięki organizowaniu wystaw, wernisaży i publikacji prac. GOK aktywnie angażuje lokalną społeczność w zadania animacyjne o charakterze ogólnopolskim np. finał WOŚP, orszak Trzech Króli, Święto Niepodległości.

Pośród wszystkich gmin powiatu lęborskiego gmina Nowa Wieś Lęborska dysponuje największą liczbą kół, klubów i sekcji - 20. Dla porównania w Wicku i Lęborku przeciętnie funkcjonowały 1-2 koła i kluby, a w Cewicach 3. Podobnie w przypadku członków klubów i kół zainteresowań, najwyższą ich liczbą występuje w Nowej Wsi Lęborskiej.

Sport i rekreacja

Bardzo ważnym elementem rozwoju gminy jest promocja sportu i aktywnej rekreacji. W gminie działają liczne Kluby Sportowe (piłka nożna – 4, tenis stołowy – 1, piłka siatkowa – 1, lekka atletyka – 2, jeździectwo – 1, strzelectwo – 1, karate – 1, wędkarstwo – 1), które zachęcają mieszkańców do uprawiania sportu i dbania o własną kondycję. Organizowane są turnieje, rajdy, biegi i zawody. Flagowymi wydarzeniami są:

- Otwarty Turniej Tenisa Stołowego im. Józefa Lisieckiego,
- Biegi Nordic Walking: Grand Prix Nordic Walking Nowa Wieś Lęborska o Puchar Gminy NWL,
- Puchar Korony Nordic Walking,
- Maratonu Ekologicznego Lędziechowo-Łebień,
- Międzynarodowy Otwarty Bieg Przełajowy o „Puchar Leśny” im. Tomasza Hopfera.

Biblioteka

Istotną jednostką o kluczowym znaczeniu dla rozwoju kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna (ul. Lęborska 20, Nowa Wieś Lęborska) wraz z filią w Pogorzelicach, Chocielewku, Janowicach, Łebieniu i Krępie Kaszubskiej. W badanym roku w ramach prowadzonej przez bibliotekę działalności kulturalno-edukacyjnej w bibliotece i jej filiach odbyły się uroczystości biblioteczne tj. spotkania podróżnicze,

lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, wykłady, wystawy, warsztaty rękodzieła, spotkania tematyczne: profilaktyka zdrowia, ekologia, itp. Swoją działalnością biblioteki włączają się do życia społecznego gminy, będąc organizatorem wielu imprez o charakterze kulturalnym i edukacyjnym skierowanym do wszystkich grup wiekowych (usługa książka do domu dla osób starszych i niepełnosprawnych, na telefon, przez Internet, itp). W związku ogłoszonym w kraju stanem epidemii od dnia 16 marca 2020 roku zamknięto (z przerwami) biblioteki dla użytkowników. Zawieszono wszelkie spotkania, warsztaty, lekcje biblioteczne itp. Aktywność przeniosła się do sieci. Zgodnie z tym trendem biblioteki podjęły różne inicjatywy realizowane online skierowane do czytelników. Pod koniec roku 2020 biblioteka wróciła do normalnych godzin otwarcia, jednak nadal w reżimie sanitarnym, bez organizacji spotkań. Ale mimo tego biblioteka zorganizowała konkursy na ozdoby świąteczne (ozdoby były wykonywane przez uczestników w domu) i potem postużyły za dekorację w bibliotekach.

Coraz większe znaczenie ma technologia w życiu biblioteki, a co za tym idzie w pracy z książkami. Biblioteki prowadzą ewidencję elektroniczną czytelników i zbiorów, co pozwala na zdalny dostęp do katalogów bibliotek. Czasem towarzyszy temu także możliwość zdalnych operacji, takich jak rezerwacje, wypożyczenia czy przedłużenie wypożyczenia. Ponadto czytelnicy inaczej kontaktują się z biblioteką, poprzez komunikatory i inne. Zauważono zwiększone zainteresowanie formatami elektronicznymi (ebook, audiobook).

Czytelnictwo na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska w 2020 roku

Biblioteka	Liczba czytelników w	Wypożyczenie książek	Wypożyczenie czasopism bieżących	Odwiedzi -ny	Imprezy, akcje czytelniczne	Uczestnicy imprez
w Nowej Wsi Lęborskiej	513	8 542	343	4 455	137	328
▪ Filia w Pogorzelicach	63	858	46	493	3	68
▪ Filia w Chocielewku	115	2 176	22	1 588	13	218
▪ Filia w Janowicach	114	2 318	39	808	1	27
▪ Filia w Łebieniu	457	5 493	64	5 903	25	1 665
▪ Filia w Krępie Kasz.	109	4 515	42	1 359	33	227
Razem	1 371	23 902	556	14 606	212	2 533

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG NWL

Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska zlokalizowane są dwie poradnie zdrowotne: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Provita" (ul. Grunwaldzka 24A, Nowa Wieś Lęborska) oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Łebień" (Łebień 52, Nowa Wieś Lęborska). W 2020 roku udzielono 45 625 porad w podstawowej opiece medycznej oraz 47 214 porad w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej mieszkańcom gminy. Na terenie gminy zlokalizowana jest jedynie jedna apteka (ul. Grunwaldzka 24A, Nowa Wieś Lęborska). W aptecce odnotowano najwyższy wskaźnik obciążenia wśród wszystkich aptek powiatu lęborskiego. Mieszkańcy gminy mogą korzystać z usług medycznych w placówkach zlokalizowanych na terenie pobliskiego Lęborka.

Pomoc i integracja społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Lęborskiej stanowi podstawową jednostkę organizacyjną gminy w zakresie wspierania osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do przezwyciężenia trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Do zadań ośrodka należy przede wszystkim podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Od wielu lat zauważalna jest zmiana wizerunku pomocy społecznej. Łączy się to z rozwojem pracy socjalnej, która skupia się na budowaniu lokalnego systemu wsparcia. Dzisiejsza pomoc społeczna to system zabezpieczenia społecznego, który przejawia się nie tylko poprzez wsparcie finansowe, ale także poprzez szukanie nowych rozwiązań w środowisku zamieszkania. Ważnym podkreślenia jest fakt, że obszar i zakres działania pracownika socjalnego uległ zmianie, a ośrodek pomocy społecznej stanowi niejednokrotnie jedyną pomoc wyjścia z kryzysu. Praca socjalna stała się rodzajem interwencji oraz profilaktyki ale obejmuje również długofalowe działania na rzecz osób i rodzin potrzebujących wsparcia. Pracownicy socjalni posiadają wiedzę na temat gminnego środowiska lokalnego, współpracują, a także podejmują działania wspólnie z innymi jednostkami, instytucjami i podmiotami na rzecz zmniejszania problemów społecznych. W dzisiejszych czasach pracownik socjalny boryka się zarówno z problemami rodzin w zakresie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rozpadu i konfliktów rodzinnych, problemem uzależnień, a także z samotnością osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych. Wszystkie wskazane problemy mogą generować proces wykluczenia społecznego, dlatego niezwykle ważna jest praca pracownika socjalnego w terenie. Należy zaznaczyć, że kadra pracowników socjalnych to wyjątkowa grupa zawodowa. To ich merytoryczna wiedza, postawa i empatia pomagania osobom i rodzinom w przezwyciężaniu kryzysów oraz wspólnie z nimi wspierają wysiłki zmierzające do działań naprawczych.

Z pewnością każdy z nas zauważył, że polityka społeczna państwa wprowadza nowe rozwiązania w kierunku poprawy, jakości życia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i nie tylko. Wymaga to sprawnego i skutecznego działania zatrudnionych w tutejszym ośrodku pracowników, ale wiąże się również z tworzeniem nowych miejsc pracy.

Rok	2018	2019	2020
Liczba osób objęta pomocą	1492	1191	1080

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej wyniosła 719. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osób osiągnęła poziom 474 osób, co oznacza spadek w stosunku do roku poprzedniego o 54 osoby. Przyczyną konieczności udzielania pomocy były dysfunkcje wynikające ze złego stanu zdrowia, sytuacji na rynku pracy lub uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą powiązane.

W roku 2020 najczęstszymi dysfunkcjami, występującymi w rodzinach, którym przyznawano pomoc było ubóstwo – 44,37 %, niepełnosprawność - 41,72 % oraz długotrwała lub ciężka choroba - 21,98%, potrzeba ochrony macierzyństwa - 14,60%, bezrobocie - 14,19%. Pomoc mieszkańcom udzielana była w formie zasiłków pieniężnych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na pokrywaniu kosztów świadczeń, np. zakup leków czy opału.

Świadczenia realizowane przez ośrodek pomocy społecznej [w zł]:

- zasiłki stałe – 1 025 125,86;
- zasiłki okresowe – 56 156,43;
- pomoc w formie posiłku – 65 048,00;
- zasiłki celowe – 176 276,73;
- sprawienie pochówku – 12 501,40;
- zasiłki na pokrycie wydatków, powstałych w wyniku zdarzenia losowego – 24 000,00;
- wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych – 56 700,00;
- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – 2 274 126,72;
- świadczenie rodzicielskie – 519 080,00;
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 138 949,00;
- zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne – 6 064 143,00;
- zasiłek dla opiekuna - 62 620,00;
- świadczenie z funduszu alimentacyjnego – 516 395,22;
- świadczenie wychowawcze – 16 471 508,00;
- program „Dobry Start” - 571 200,00;
- dodatek mieszkaniowy i dodatek energetyczny – 62 182,73.

Wskaźnikiem realizacji jest liczba prowadzonych w 2020 roku procedur Niebieskich Kart, tj.:

- w 44 rodzinach - (144 osoby) objęto procedurę Niebieskiej Karty;
- 25 osób zgłoszono do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4 osoby uczestniczyły w zajęciach programu profilaktyczno-edukacyjnego dla sprawców przemocy.

Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą w formie świadczeń pieniężnych to 364, a świadczeniami w formie niepieniężnej objęto 216 rodzin.

W roku 2020 kontynuowano realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, ustanowionego uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku. Program „Posiłek w szkole i w domu” zapewnił pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Istotnym elementem programu było zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Na terenie gminy programem objęto 276 dzieci i 2 osoby dorosłe. Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych z programu otrzymały 184 osoby.

Rodziny, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności wychowawczych, a tym samym zaniedbują swoje obowiązki względem dzieci, często wymagają zwiększonych działań ze strony instytucji zewnętrznych. W takich przypadkach oprócz pracy socjalnej, którą wykonuje pracownik socjalny niezbędne jest wsparcie asystenta rodziny. Asystent współpracuje z rodziną, wspiera i pomaga odbudować więzi rodzinne. Ponadto jego zadaniem jest również stopniowe wyprowadzanie rodziny z kryzysu, w jakim się znalazła, wskazując drogi rozwiązywania problemów. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje asystenta do udzielania rodzicom indywidualnych konsultacji wychowawczych oraz motywowania ich do brania udziału w zajęciach grupowych mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich oraz rozwijania umiejętności z zakresu

funkcji wychowawczych i społecznych. Na terenie gminy asystenturą objętych jest 13 rodzin w tym 29 dzieci.

Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych to 9. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie kosztów pobytu w pieczy zastępczej to 39 273,36 zł.

Ogłoszenie w kraju stanu epidemii uwarunkowało konieczność zmian w funkcjonowaniu ośrodka. W tym okresie praca socjalna bezpośrednio w środowisku była nieznacznie ograniczona. Ośrodek pełnił dyżury telefoniczne od godzinach od 7.00 do 15.00 w dni pracujące oraz w godzinach od 15.00 do 19.00 w dni pracujące i wolne od pracy. Telefon służył do kontaktu dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. Zastosowane częstsze formy kontaktu telefonicznego, współpraca z sołtysami, innymi członkami rodziny miała na celu zmniejszenie ilości sytuacji trudnych i interwencji w rodzinach.

Podkreślić należy, iż w czasie trwania stanu epidemii nie zawieszono świadczeń w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych - 76 środowisk nie zostało pozbawionych pomocy. Usługi realizowane były na odpowiednim poziomie z zapewnieniem empatii, ale przede wszystkim reżimu sanitarnego. Pracę łącznie i nieprzerwanie wykonywało 17 opiekunek.

W 2020 roku zgodnie z zawartym porozumieniem międzygminnym Gmina Nowa Wieś Lęborska powierzyła przejęcie przez Gminę Miasto Lębork realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej, polegającym na zapewnieniu schronienia osobom bezdomnym z terenu gminy. Tymczasowe miejsce w schronisku przyznano dla 2 osób bezdomnych, za które to osoby gmina ponosiła odpłatność oraz za gotowość przyjęcia do schroniska łącznie w liczbie nieprzekraczającej 3 bezdomne osoby.

Ponadto poza powyższymi zadaniami własnymi jak i zleconymi gminie ośrodek realizował inne zadania, tj.:

- odbierał z Banku Żywności produkty żywnościowe w ilości 72 570,00 kg, tj. 48,38 kg na osobę w rodzinie. Pomoc była przeznaczona dla 1.500 uprawnionych osób;
- organizowano dowóz 13 dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych z przystosowaniem.

Bezpieczeństwo publiczne

Stan bezpieczeństwa publicznego jest jednym z istotnych czynników wpływających na poziom życia mieszkańców gminy. W gminie Nowa Wieś Lęborska zadania z zakresu bezpieczeństwa realizowane są przez: Urząd Gminy (Inspektor ds. zarządzania kryzysowego), Policję (dzielnicowi), Ochotnicze Straże Pożarne, GZUK, Formację Obrony Cywilnej (drużynę wykrywania i alarmowania), prywatni przedsiębiorcy, z którymi podpisano porozumienie na udzielenie pomocy w zakresie materiałowo-sprzętowym. Gmina Nowa Wieś Lęborska nie jest bezpośrednio zagrożona powodzią, jedynie mogą wystąpić podtopienia pól i łąk. W miejscowościach Mosty i Nowa Wieś Lęborska mogą występować podtopienie piwnic. Tereny zalewowe nie stanowią większego zagrożenia dla ludności, mogą wyłącznie spowodować straty w gospodarce i własności prywatnej. Na terenie gminy nie występują tereny, na których mogą wystąpić osuwiska zagrażające bezpieczeństwu mieszkańców.

Policja

W Komendzie Powiatowej Policji w Lęborku funkcje dzielnicowe pełniło dwóch funkcjonariuszy, którzy utrzymywali bezpośredni kontakt ze społecznością lokalną. Teren gminy został podzielony na dwie Dzielnice (nr 6 i 7). Rejon nr 6 obsługuje miejscowości: Nowa Wieś Lęborska, Czarnówko, Kanin, Kębłowo Nowowiejskie, Łowcze, Chocielewko, Redkowice, Żelazkowo, Pogorzelice, Laska, Darzewo, Niebędzino, Janowiczki, Pogorszewo, Janowice, Rozgórz, Darżkowo, Krępa Kaszubska. Z kolei rejon nr 7 obejmuje opieką miejscowości: Garczegorze, Wilkowo Nowowiejskie, Janisławice, Obliwice, Łebień, Lędziechowo, Rekowo Lęborskie, Karlikowo, Tawęcino, Bąsewice, Mosty, Lubowidz, Ługi, Małoszyce, Leśnice, Dziechlino, Piaskowa, Rybki.

Charakterystyka stanu przestępstw na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska

Kategorie	Liczba zdarzeń	
	2019	2020
Kradzież cudzej rzeczy	29	22
Kradzież z włamaniem	12	20
Uszkodzenie mienia	18	12
Kradzież pojazdów	5	2
Uszkodzenie ciała	3	4
Bójka i pobicie	1	2
Rozbój, wymuszenie rozbójnicze	1	0
Inne	109	168

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Wykrywalność w wybranych kategoriach przestępstw na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska

Kategoria	Wskaźnik [%]	
	2019	2020
Kradzież cudzej rzeczy	31,03	21,74
Kradzież z włamaniem	25,00	23,81
Uszkodzenie mienia	50,00	16,67
Kradzież pojazdów	80,00	0,00
Uszkodzenie ciała	100,00	100,00
Bójka i pobicie	100,00	100,00
Rozbój, wymuszenie rozbójnicze	100,00	Brak zdarzeń
Razem	43,48	29,03

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Policjanci wykonując czynności służbowe na bieżąco realizowali zadania prewencyjne związane ze zwalczaniem przestępczości wśród nieletnich. Czynności te ukierunkowane były m.in. na:

- rozmowy z pedagogami;
- spotkania z młodzieżą w szkołach i przedszkolach;
- kontrole miejsc gromadzenia się młodzieży – parki / skwery / tereny i obiekty niezagospodarowane, itp.

W zakresie zwalczania przestępczości i patologii wśród nieletnich Policjanci/dzielnicowi współpracowali z kuratorami ds. nieletnich i innymi pracownikami Sądu Rejonowego w Lęborku,

III Wydział Rodzinny i Nieletnich. W 2020 roku z terenu Gminy Nowa Wieś Lęborska skierowano łącznie jeden wniosek do sądu - w sprawie czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Zgłoszenia z terenu Gminy Nowa Wieś Lęborska w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB) w 2020 roku

Kategoria zgłoszeń / Zgłoszenia	potwierdzone	niepotwierdzone
Nielegalne rajdy samochodowe	0	0
Nieprawidłowe parkowanie	0	1
Niewłaściwa infrastruktura drogowa	0	0
Przekroczenie dozwolonej prędkości	8	2
Spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym	12	2
Zła organizacja ruchu drogowego	0	1
Dziki wysypiska śmieci	2	3
Akty wandalizmu	0	0
Osoba bezdomna wymagająca pomocy	0	1
Dziki kąpieliska	0	0
Grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją	0	0
Kłusownictwo	0	0
Miejsca niebezpieczne na terenach wodnych	0	0
Nielegalna wycinka drzew	0	0
Niestrzeżone przejście przez tory	0	0
Niestrzeżony przejazd kolejowy	0	0
Niszczenie zieleni	0	0
Poruszanie się po terenach leśnych quadami	0	1
Utonięcia	0	0
Używanie środków odurzających	0	0
Wałęsające się bezpańskie psy	0	0
Wypalanie traw	0	0
Zdarzenia drogowe z udziałem zwierząt leśnych	0	0
Znęcanie się nad zwierzętami	0	0
Żebractwo	0	0
Miejsca niebezpieczne na wodach	0	0
Miejsca niebezpiecznej działalności rozrywkowej	0	0
Razem	22	11

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

W opisywanym okresie czasu funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Lęborku na terenie Gminy Nowa Wieś Lęborska nakładali mandaty karne oraz zastosowali pouczenia, głównie w następujących kategoriach:

- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia;
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w ruchu drogowym (pieszym i kołowym);
- wykroczenia przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości (spożywania alkoholu w miejscu publicznym);
- wykroczenie przeciwko mieniu.

Zestawienie postępowań w sprawach pospolitych wykroczeń na terenie gminy Nowa Wieś Lęborska

Kategoria wykroczenia / liczba zgłoszeń	Liczba zdarzeń
Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym art. 43 ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu alkoholizmu	3
Kradzież sklepowa – art. 119 Kodeksu wykroczeń	160

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji w Lęborku wykonują również działania:

- wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (niebieska karta) oraz współpracują z Zespołem Interdyscyplinarnym;
- w zakresie zabezpieczenia różnych imprez sportowych i kulturalno-rozrywkowych, szczególnie plenerowych (we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Nowej Wsi Lęborskiej);
- we współpracy z dyrektorami i pracownikami szkół i przedszkoli w zakresie wymiany informacji na temat młodzieży podejrzanej o popełnienie czynów karalnych, organizowania pogadanek na temat patologii, profilaktyki oraz naruszeń przepisów w ruchu drogowego.

W 2020 roku gmina przekazała w formie dotacji celowej na rzecz Komendy Powiatowej Policji w Lęborku kwotę w wysokości 10.000,00 zł na remont pomieszczeń dla policjantów Zespołu Dzielnicowych w budynku Komendy Powiatowej Policji w Lęborku. Dnia 2 października 2020 roku do urzędu gminy wpłynęło sprawozdanie z wykonania ustaleń zawartych w porozumieniu nr 1/2020 F.312.3-6/2020 zawartego dnia 9 marca 2020 roku dotyczącego przekazania w/w środków finansowych. Koszty finansowe wykazane w sprawozdaniu z w/w zadania są zgodne z zapisami przedmiotowego porozumienia, kwota dotacji w wysokości 10 000,00 zł została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

Straż pożarna

Ochronę przeciwpożarową na terenie gminy wspiera 10 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych tj.: Nowa Wieś Lęborska, Łebień, Chocielewko, Garczegorze, Krępa Kaszubska, Leśnice, Obliwice, Pogorszewo, Redkowice, Tawęcino. Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego należą – Nowa Wieś Lęborska oraz Łebień. Łącznie we wszystkich jednostkach znajduje się 12 samochodów ratowniczo-gaśniczych. Dwie jednostki ochotniczej straży pożarnej niezmotoryzowane tj.: w Garczegorzcu i w Obliwicach - mogą uczestniczyć w akcjach niewymagających wyjazdów.

Stan liczbowy członków ochotniczych straży pożarnych ogółem według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku:

Lp.	Ochotnicza Straż Pożarna w:	Stan liczbowy w osobach
1	Nowej Wsi Lęborskiej	43
2	Łebieniu	25
3	Krępie Kaszubskiej	20
4	Tawęcynie	28
5	Redkowicach	34
6	Leśnicach	22

7	Chocielewku	17
8	Pogorszewie	39
9	Garczegorzu	8
10	Obliwicach	16
RAZEM		252

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Wszystkie gminne jednostki ochotniczych straży pożarnych skupiają 252 osoby. Liczba 173 strażaków posiada szkolenia podstawowe, natomiast do bezpośrednich działań dopuszczonych jest 90 strażaków, posiadających wszystkie wymagane prawem szkolenia i badania. Należy wspomnieć, iż dane o liczbie ochotników podano wg. stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, ponieważ w 2020 roku ze względu na zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne w związku z ogłoszoną w kraju epidemią nie odbywały się walne zebrania członków ochotniczych straży pożarnych.

Zarządzania kryzysowe

W 2020 roku zasadniczym kierunkiem działania obrony cywilnej było wzmocnienia przygotowania struktur obrony cywilnej do prowadzenia działań ratowniczych na bazie sił i środków jednostek organizacyjnych pozarządowych i innych podmiotów realizujących zadania w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wdrażania nowych regulacji dotyczących obrony cywilnej. Dokupiono materiały i sprzęt celem zwiększenia zasobów materiałowo-sprzętowych związanych z walką z powodzią. Do najważniejszych przedsięwzięć związanych z realizacją zadań obronnych należało zaktualizowanie nałożonych na mieszkańców gminy świadczeń rzeczowych i osobistych na rzecz obrony. W 2020 roku opracowano nowy „Plan operacyjny funkcjonowania Gminy Nowa Wieś Lęborska w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny” wraz z obligatoryjnymi załącznikami.

W celu przygotowania gminy do realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym podpisano z lokalnymi przedsiębiorcami „Porozumienia o współpracy”, których celem jest pomoc w zabezpieczeniu funkcjonowania gminy w sytuacjach kryzysowych. Najważniejsze przedsięwzięcia podjęte w roku 2020 na rzecz ochrony ludności były to działania związane z walką z wirusem SARS-CoV-2. Wójt gminy zwołał w trybie zwykłym i nadzwyczajnym cztery posiedzenia Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego poruszających tematykę walki z COVID-19, określenie przygotowania gminy do zagrożenia powodziowego, opracowanie analizy zagrożeń bezpieczeństwa osób przebywających nad wodą. Najważniejszymi działaniami w 2020 roku wypracowanymi na posiedzeniach zespołu były działania związane z walką z epidemią, do których między innymi należało:

- rozwieszenie na terenie gminy ulotki na temat - „Jak zapobiegać zakażeniu”;
- utworzenie punktów dezynfekujących ręce we wszystkich jednostkach organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez wójta;
- umieszczanie na bieżąco, na stronie internetowej urzędu informacji związanych z walką z COVID -19;
- zakup 13 000 szt. maseczek ochronnych 3 – warstwowych wielokrotnego użytku i rozdysponowanie mieszkańcom gminy;
- zaangażowanie ośmiu jednostek ochotniczych straży pożarnych do wielokrotnego rozgłaszania komunikatów związanych COVID-19;
- zakup środków do dezynfekcji rąk oraz przystanków autobusowych;

- zorganizowanie odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od osób przebywających w izolacji;
- zapewnienie wszystkim uczniom z terenu gminy możliwość zdalnego nauczania;
- zapewnienie pomocy psychologa i pedagoga dla dzieci, ich rodzin oraz mieszkańców gminy;
- doposażenie jednostek OSP i magazynu OC w środki ochrony osobistej.

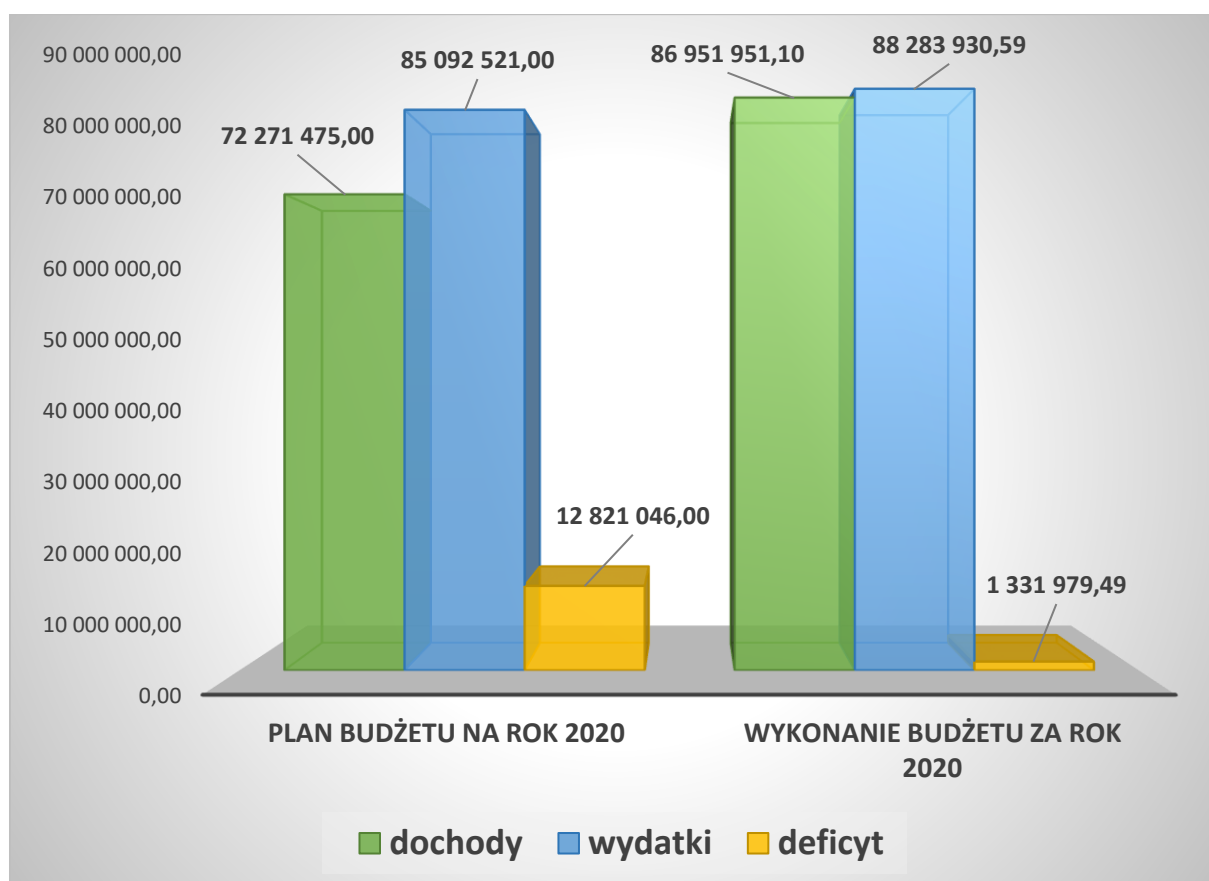
Organizacje pozarządowe

Na terenie gminy działa wiele organizacji pozarządowych o charakterze sportowym, edukacyjnym, kulturalnym, pomocowym - aktywizując lokalną społeczność. Zrzeszanie się obywateli daje im możliwość czynnego uczestnictwa w życiu publicznym, wyrażania własnych poglądów, realizowania ciekawych pomysłów wynikających z indywidualnych pasji, potrzeb i tradycji. Buduje to lokalną społeczność oraz poprawia jakość życia mieszkańców. Aktywnie działają organizacje o charakterze sportowym. Propagują one rozwój różnych dziedzin sportu wśród dorosłych oraz dzieci i młodzieży (piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa, biegi, nordic walking i karate). Promują sport według zasad fair-play oraz organizują różnego rodzaju wydarzenia sportowe. Stowarzyszenia prowadzą akcje w zakresie promowania talentów, krzewienia historii lokalnej. Organizacje pozarządowe działają też na rzecz potrzebujących, chorych, niepełnosprawnych i wykluczonych. Wśród wszystkich gmin powiatu lęborskiego, najwięcej stowarzyszeń funkcjonuje na terenie miejscowości Nowa Wieś Lęborska.

6. Zarządzanie gminą

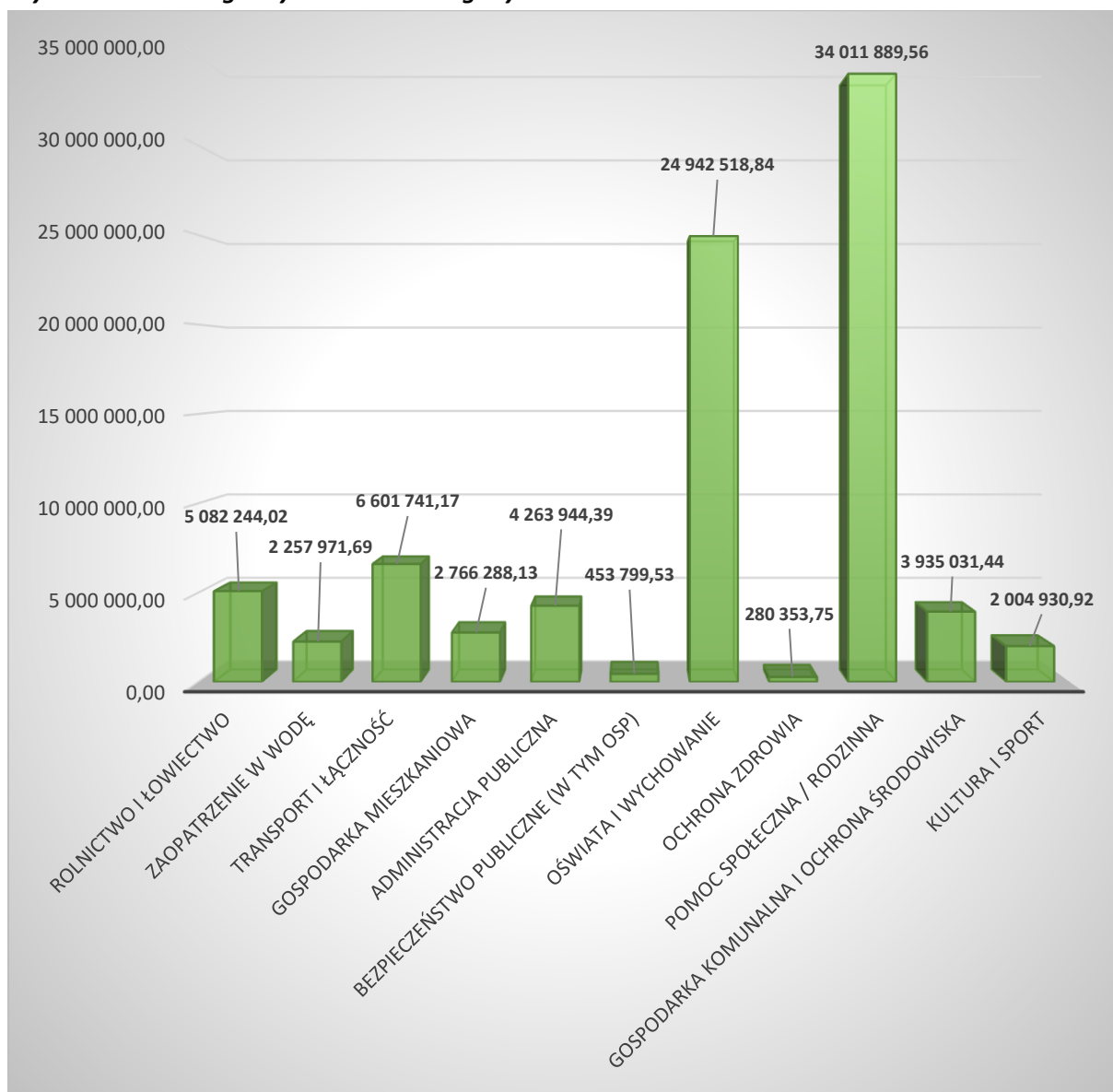
Finanse gminy

Budżet gminy na rok 2020 został przyjęty na sesji rady gminy w dniu 17 grudnia 2019 roku. Na rok sprawozdawczy budżet zakładał osiągnięcie dochodów w wysokości 72 271 475,00 zł oraz planował wydatki na kwotę 85 092 521,00 zł, co dało wynik budżetu - deficyt w kwocie 12 821 046,00 zł. W trakcie roku budżet został zwiększony po stronie dochodów o kwotę 14 480 354,99 zł i wydatków o kwotę 10 739 948,99 zł, zmniejszając deficyt o kwotę 3 740 406,00 zł, tj. do kwoty 9 080 640,00 zł. W 2020 roku budżet był wielokrotnie zmieniany zarówno zarządzeniami wójta w zakresie uregulowanym ustawą o finansach publicznych oraz upoważnieniem rady gminy jak i uchwałami. Ostatecznie według stanu na dzień 31 grudnia budżet zamknął się następującym wykonaniem: dochody – 86 951 951,10 zł, wydatki – 88 283 930,59 zł oraz wynik budżetu - deficyt w kwocie 1 331 979,49 zł.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Wydatki z budżetu gminy w 2020 roku wg kryteriów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG NWL

Jednym z zadań gminy jest w dalszym ciągu podejmowanie działań zmierzających do poprawy wyników finansowych budżetu. Strategicznymi celami polityki budżetowej Gminy Nowa Wieś Lęborska w najbliższych latach niezmiennie pozostanie:

- zapewnienie stabilności finansowej gminy przez odpowiedni nadzór deficytu i poziomu długu przy jednoczesnym utrzymaniu zdolności do zaciągania, obsługi i spłaty zadłużenia zapewniającego realizację zaplanowanych inwestycji;
- skupienie środków na dokończenie już rozpoczętych zadań inwestycyjnych w szczególności ujętych w ramach wieloletniej prognozy finansowej gminy.

Podstawowymi priorytetami w 2020 były tak jak w roku poprzednim koncentracja środków na kontynuacji dokończenia już rozpoczętych zadań inwestycyjnych w szczególności ujętych w ramach wieloletniej prognozy finansowej gminy.

Promocja gminy

Promocja gminy odbywa się na wielu polach:

- organizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, rozrywkowych, edukacyjnych, głównie przy współpracy z ośrodkiem kultury i biblioteką;
- identyfikacja gminy za pośrednictwem materiałów promocyjnych, gadżetów (m.in. notesy, długopisy, torby, szaszetki na telefon, teczki, bidony, bandamy, kanapkowniki, magnesy, filizanki, przypinki, zawieszki zapachowe, parasolki);
- uczestnictwo w wydarzeniach, uroczystościach, obchodach;
- publikacja materiałów informacyjno-promocyjnych w prasie i Internecie (m.in. życzenia świąteczne, informacje bieżące);
- Internet, głównie za pośrednictwem gminnej strony internetowej, gdzie zamieszczane są aktualne informacje na temat gminy;
- media społecznościowe - zarządzeniem Wójta Gminy powołano oficjalny fanpage'a Gminy Nowa Wieś Lęborska na portalu społecznościowym Facebook pod nazwą „Nowa Wieś Lęborska – Gmina z widokiem”;
- powstała prezentacja multimedialna promująca walory gminy;
- kontynuacja działań w zakresie promocji i marketingu wizualnego – powstanie herbu uproszczonego gminy.

Epidemia COVID-19

Ubiegły rok był dla naszej lokalnej społeczności czasem próby i mierzenia się z nowymi wyzwaniami, które stawiały przed nami izolacja i różnego rodzaju ograniczenia. Ogłoszona w kraju epidemia postawiła nas w nowej, nieznanej wcześniej sytuacji. Nasze życie zostało podporządkowane wielu zakazom i nakazom. Paraliż dotknął praktycznie wszystkie dziedziny życia. Zamknięciu uległy placówki oświatowe, urzędy, instytucje kultury, a nam samym nakazano pozostawanie w domach. Zaczęliśmy żyć na dystans. Zamiast w pełni korzystać z życia, musieliśmy zamykać i ograniczać dosłownie wszystko, żeby obronić się przed zagrożeniami związanymi z rozprzestrzeniającym się wirusem. Zmuszani byliśmy do zminimalizowania kontaktów społecznych, w związku z czym w minionym roku odbyło się niewiele spotkań, wydarzeń sportowych i imprez kulturalnych. Koronawirus w całej Polsce przeorganizował wszystkie dziedziny życia. Jednym z obszarów funkcjonowania naszej gminy, w którym najbardziej odczuwalne dla wszystkich były kwestie związane z obostrzeniami wprowadzonymi w związku z epidemią była oświata. Test samodzielności przeszli uczniowie i rodzice. Miniony i trwający rok szkolny stał się wyzwaniem zarówno dla dyrektorów, nauczycieli jak i uczniów i ich rodziców. Musieliśmy zmierzyć się z tą nową sytuacją wspólnie, współpracując i wspierając się nawzajem, pamiętając że priorytetem jest bezpieczeństwo i zdrowie naszych mieszkańców - dzieci.

Trudności związane z panującą epidemią nie wpłynęły na szczęście na tempo inwestycji i prowadzonych w gminie remontów/modernizacji. Realizowaliśmy ważne projekty i programy. Mimo oczywistych utrudnień staraliśmy się utrzymać aktywność inwestycyjną gminy i wszystko, co było możliwe do zrobienia, robiliśmy, nie odkładając niczego „na jutro”.

Mamy nadzieję, że przedstawiony raport pozwoli Państwu uzyskać możliwie pełny obraz rozwoju naszej gminy i stanie się podstawą do jeszcze większego zaangażowania dla Naszych wspólnych działań i dążeń na rzecz budowy silnej nowowiejskiej społeczności.